

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Megkötötték a német-olasz katonai szövetséget

Olaszország közvetítői szerepet vállalt a német-lengyel konfliktusban

Uj alapon indul meg a tárgyalás Anglia és a Szovjet között

A törökök biztosítják a kisázsiai olajvezetékeket

Londonból jelentik: Az orosz-angol tárgyalások és a német-olasz szövetség megkötése élénken foglalkoztatja az angol sajtót. A katonai szövetség megkötése nem keltett meglepetést, mert az csak egy fennálló helyzetnek a jogi alapokra való fektetése.

A Times azt írja, hogy az angol kormány álláspontja változatlan és nem ellenzi a Szovjet-Oroszországgal való szövetség megkötését, előbb azonban

rendezni kell Kelet-Európa biztonságának kérdését.

Anglia és Franciaország megegyezést kötötték Lengyelországgal és más országokkal is. Ha tehát Oroszország kijelenti, hogy kész szükség esetén ezen országok segítségére sietni, Anglia és Franciaország hajlandók kijelenteni, hogy Szovjet-Oroszországot nem hagyják egyedül. Ami a német-lengyel viszonyt illeti, — hír szerint —

Milánóban Olaszország felajánlotta közvetítését.

A Daily Telegraph biztosra veszi, hogy az orosz-angol megbeszélések megegyezéssel fognak vég-

ződni. Londonban nem hiszik, hogy a külügyi népbiztos szerénynek megváltozása a Szovjet külpolitikájának módosítását vonná maga után. Ami a német-olasz egyezményt illeti,

a totális államoknak régi módszerük, hogy hangzatos nyilatkozatokat tesznek a „week-end” idején.

A News Chronicle ezeket írja:

Semmi sem volna hathatósabb, mint egy katonai szövetség a Szovjettel és ez volna a legjobb eszköz arra is, hogy Hitler kancellárt és a német nagvvezetőket egy újabb kaland lehetőségétől visszatartsák. A Daily Herald is azt követeli, hogy

azonnal kössenek szövetséget Szovjetországgal.

mert Hitler kancellár semmitől sem fél jobban, mint egy két fronton felvő háborútól. Chamberlain miniszterelnöknek nyilatkoznia kell a parlamentben, hogy

a brit kormány fenntartás nélkül együtt kíván működni Szovjet-Oroszországgal a támadó ellen.

egyezmény az általános európai helyzetből fakadt. Az egyezményt azt jellemzi legfőképpen, hogy a nyugati hatalmaknak Németország és Olaszország elleni bekerítő politikájára megfelelő választ tartalmaz. Az angol és francia tevékenység végső célja, hogy ellenséges gátal emeljen a tengelyhatalmak ellen és háborus koalíciót hozzon létre. Ennek következménye lenne az, hogy a háboru veszélye átterjed azokra az államokra is, amelyeknek semlegességét mindig tiszteletben tartották. Milánóban alaposan megvizsgálták a helyzetet és

végeleges döntést hoztak, amely tisztázza az összes körülményeket.

Ez az egyezmény a béke művét szolgálja, mert a német és olasz nép most már nemcsak politikai, hanem katonai téren is egyesült,

hogy megvédelmezhesse érdekeit. A két ország hatalmas ereje olyan nagy, hogy újabb garanciát nyújthat Európa biztonságára.

Mussolini miniszterelnök e hó 14-én piemonti körútja során Torinóban nagy beszédet mond, amelyben alighanem igen fontos nyilatkozatot tesz a nemzetközi helyzetről.

A TENGEI YHATALMAK MEGNEMTAMADÁSI EGYZEMÉNYT AJÁNLANAK A KELETI ÁLLAMOKNAK

A Press Association diplomáciai szerkesztője írja, hogy a milánói hivatalos közlemény a tengelyhatalmak válasza a francia-angol erőfeszítésekre, amelyeknek célja a támadás elleni blokk létrehozása. A béke biztosításáról szóló frázis sem jelent semmi újabbat, legfeljebb csak annyit, hogy

Németország és Olaszország megnemtamadási javaslatot fog tenni több keleteurópai államnak.

NÉMETORSZÁG KÖZVETÍTÉSRE KERTE FEL OLASZORSZÁGOT A LENGYEL ÜGYBEN

Francia politikai körökben a német-olasz szövetség megkötését nagy horderejű eseménynek tekintik. Hír szerint Daladier május 11-én nyilatkozik a milánói paktumról a kamarában és válaszképpen

bejelenti az angol-francia antant újabb megerősítését.

Beavatott körökben a milánói egyezmény jelentőségét abban látják, hogy Olaszország elismerte Németország igényeit Középeurópa keleti részében és a balti zónában, amivel szemben a birodalom jogosnak ismeri el az olaszok földközítengeri követeléseit, amelyeket teljes erővel támogatni fog.

A Németország és Olaszország között létrejött politikai és katonai szövetség angol felfogás szerint teljesen megváltoztatja Európa jelenlegi képét.

Francia diplomáciai körökben úgy tudják, hogy német részről felkérték az olaszokat, hogy mindent kövessenek el. Az Oeuvre is úgy tudja, hogy a német-lengyel viszály ügyében Róma a békés megoldás létrehozatalán fáradozik.

A milánói tanácskozás eredménye

Ribbentrop német külügyminiszter és Ciano gróf olasz külügyminiszter Milánóban folyó tárgyalásainak már első napján végeztek a teljes tárgyalási anyaggal, úgy, hogy vasárnap már nem folytattak politikai természetű megbeszéléseket.

Ciano gróf vasárnap éjszaka utazott el Milánóból, Ribbentrop német külügyminiszter Milánóban maradt.

A Német Távirati Iroda jelenti: A Ribbentrop-Ciano találkozásról kiadott hivatalos jelentést nagy meglepéssel fogadták nemcsak

politikai körök, hanem a nép körében is. Politikai körökben a politikai és katonai egyezmény aláírása nem keltett szenzációt, mert hiszen az végső következménye volt a két nép közös sorsának. Megállapítható, hogy a teggyel ellenséges sajtó az egyezménnyel kapcsolatban riasztó híreket közölt, bár mindenki tudhatja, hogy ez az egyezmény nem más, mint törvényes formája annak a helyzetnek, ami már hosszabb ideje fennáll. A tengely tevékenysége a béke érdekében történik és jellege nem háborus.

A katonai szerződést Hitler és Mussolini írják alá

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök a közeljövőben Németországba utazik, hogy Hitlerrel együtt írja alá a Milánóban létrejött olasz-német katonai és politikai szövetségről szóló államszerződést. A szerződés részleteinek és szövegének kidolgozása diplomáciai úton megy végbe és néhány hetet vesz igénybe. A szöveg elkészítése után Mussolini Németországba megy, ahol Hitler birodalmi vezér vendége lesz. A szerződés aláírása nem ünnepélyes keretek között megy végbe.

A párisi Matin értesülése szerint Mussolini miniszterelnök a danzigi problémát terület-cserével akarja megoldani.

Több francia lap jelentése szerint III. Victor Emanuel olasz király és császár június folyamán Berlinbe utazik Hitler kancellár látogatásának viszonzásául.

Japán is csatlakozni fog a katonai egyezményhez

Rómából jelentik: Olasz politikai körökben valószínűnek tartják, hogy rövid időn belül Japán is csatlakozik a német-olasz szövetséghez. A tokiói kormány már megette a kezdeményező lépést, de a terv csak akkor válik valóra, amikor London és Páris tárgyalásai a Szovjettel hármasszövetség megkötésére vezetnek.

Az olasz lapok legnagyobb része a háború utáni diplomáciai események legnagyobbikának tekintik a Milánóban létrejött német-olasz meg-

állapodást. A lapok főleg azt emelik ki, hogy a politikai és katonai egyezmény megkötésével Európa szívében egy 160 milliós gát jött létre, amelyhez még a baráti államok is csatlakozni fognak.

„AZ ÚJ NÉMET-OLASZ SZERZŐDÉS EURÓPA BÉKÉJÉT BIZTOSÍJA”

Az Informatione Diplomatica a milánói német-olasz egyezményről azt jelenti, hogy ez az

A szovjetkormány megkapta az angol választ

Moszkvából érkezett jelentés szerint Sir William Seeds moszkvai angol nagykövét ma délután negyven percre tanácskozott Molotov külügyi népbiztossal. Az angol nagykövét ez alkalommal átnyújtotta az angol ellenjavaslatot Molotovnak. Politikai körökben kiszivárgott hírek szerint az ellenjavaslat azt kívánja a Szovjetről, hogy az oroszok szavatolják az Oroszországgal szomszédos államok sérthetlenségét, ezzel szemben pedig Anglia kész segítséget nyújtani, ha ez a szavatosság háborúra vezetne.

Ha Molotov válasza az lesz, hogy a Szovjet fenntartja érdekeit ajánlatát, akkor a nagykövét közölni fogja, hogy Anglia ellenjavaslatának célja a kiegyezéses megoldás létesítése. Az angol kormány nem utasítja határozottan vissza az angol-francia-orosz katonai szövetséget, sőt helyesli a javaslatot, de azt kívánja, hogy előbb

a Szovjet egyoldalú nyilatkozattal ígérje meg, hogy Lengyelországnak, esetleg Romániának segítségére siet, ha függetlenségüket támadás értén.

De ez a szovjetkezeség mindaddig nem lép hatályba, amíg Franciaország és Anglia nem nyújt segítséget a szavatolt országoknak.

A Daily Mail jelentése szerint Maisky londoni orosz nagykövét biztosította Halifax külügyminiszter, hogy Litvinov elejtése nem jelenti a szovjet-külpolitika változását.

A Reuter-iroda jelenti, hogy az angol kormány biztosítékot kapott, hogy a szovjet-külpolitika Litvinov lemondása után semmiféle változást nem fog szenvedni.

Az angol munkáspárt a danzigi kérdés békés rendezése mellett

Londonból jel: Az alsóház mai ülésén Johnson munkáspárti ellenzéki képviselő kérdést intézett a kormányelnökhöz, vajjon amikor az angol kormány angol biztosítékot nyújtott Varsónak, tanácsolta-e a lengyel kormány, hogy kezdjen azonnali tárgyalásokat Németországgal a danzigi kérdés békés megoldására és a Németország és Keletporoszország közötti ésszerű közeledés rendezésére. Megkérdezte azt is, hogy tekintettel a jelenlegi helyzetre, a világ békéje érdekében az angol kormány közzölheti-e a lengyel kormány, miszerint Londomban minden ésszerű megoldásra vonatkozó javaslatot szívesen fogadnak.

Chamberlain miniszterelnök a következő választ adta:

— Johnson képviselő úr minden bizalommal olvassa Bech lengyel külügyminiszter május 5-én elmondott beszédét, amelyben rámutatott arra, hogy az a kérdést együttesen már tárgyalták a német és lengyel kormányok, még mielőtt Anglia biztosítékot nyújtott volna Lengyelországnak. A lengyel kormány tudja, hogy az angol kormány elégtételt fogadna a békés megoldást és semmi okunk nincs arra, hogy kétfeléadjunk a varsói kormány jóhiszeműségében és abban, hogy Varsóban tisztában vannak a kérdés fontosságával.

Az alsóházban sürgetik az orosz szövetséget

Londonból jelentik: Az alsóház mai ülésén több képviselő kérdést intézett Chamberlain miniszterelnökhöz az angol-orosz tárgyalásokkal kapcsolatosan. A kormányelnök érdemleges választ helyett azt felelte, hogy ebben az ügyben mindaddig nem nyilatkozhat, amíg a diplomáciai tárgyalások nem fejeződnek be. Kijelentette Chamberlain, hogy az angol válaszjegyzéket ma nyújtották át Molotov külügyi népbiztosnak.

POTEMKIN MEGJELENT A BOLGAR KIRÁLY ELŐTT

Párisból jelentik: A francia lapok úgy tudják, hogy Potemkin helyettes külügyi népbiztos Bucarestből Varsóba látogat el. Párisban azt hiszik, hogy Potemkin kivételével az egész külképviseletet le fogja váltani a Szovjet.

Potemkin megjelent a bolgar király előtt és a kihallgatás egy óra hosszat tartott. Utána a király a török követet fogadta. Potemkin az újságírók kérdéseire nem volt hajlandó nyilatkozni.

GÖRING LAPJA CÁFOLJA, HOGY A NÉMET KORMÁNY FEL AKARTA OSZTANI OROSZORSZÁGOT

Berlinből jelentik: Az Essener Nationalzeitung cáfolja azokat a jelentéseket, hogy német részről még a mostani válság kiélezését megelőzően ajánlatot tettek volna Lengyelországnak, hogy tárgyaljon a független Ukrajna felállításáról. A lap megállapítja, hogy ilyen terv sohasem állott fenn. Tény azonban, hogy lengyel részről egyszer hajlandóság mutatkozott a danzigi korridor átengedésére. Akkor az volt a terv, hogy ennek ellenében Lengyelország litván területet kapjon.

A BALTI ÁLLAMOK LENGYELORSZÁG MELLÉ ALLANAK

Rigából jelentik: A lett sajtó Beck beszédéről a legkedvezőbbben ír. A lapok szerint a lengyel külügyminiszter nyilatkozata jelentősen hozzájárult a balti államok tekintélyének emeléséhez. — A belgrádi Politika varsói jelentése szerint lengyel körökben nagy fontosságot tulajdonítanak a litván vezérkari főnök varsói látoga-

Morgan munkáspárti képviselő azon kérdésére, hogy van-e lehetőség a danzigi kérdésnek nemzetközi döntőbírásg elvő való terjesztésére és hogy az angol kormány hajlandó-e ilyen lépéseket tenni, Butler államtitkár így válaszolt:

— A danzigi alapokmányt egyezmény határozza meg. Ebben a kérdésben minden módosításnál gyakorlatilag és elsősorban a legérdekeltetebbek feleket illeti az elsőseg az egyezményt illetően. A feleknek kell tehát meggyezniük a követendő eljárásban. Többiében hangsúlyoztuk, hogy a kormány a nemzetközi ellentétek megrendszabályozásának híve, ezek tárgyalások útján történnek, vagy döntőbírásg igénybevétele, illetőleg más békés eszközökkel. A kormány kés, hogy egyik vagy másik érdeket fél kérdésére felajánlja szolgálatait.

Morgan képviselő ezután megkérdezte, vajjon a tárgyalások sikertelensége esetén Danzig vonatkozásában, megvannak-e a kormány lehetőségei és eszközei, hogy eleget tegyen az adott helyzetnek. Butler erre megismételte előző beszédének utolsó szavait, hogy az angol kormány hozzáérkező kérdés esetén szívesen áll a felek rendelkezésére. Végül Henderson munkáspárti képviselő kérdésére válaszolva Chamberlain miniszterelnök tett nyilatkozatot.

tásának és remélik, hogy a látogatás eredményeként katonai szövetség jön létre a két állam között.

ANGLIA ELISMERTE VICTOR EMANUEL CSÁSZARI CIMET

Rómából jelentik: Victor Emanuel király ma délelőtt kihallgatáson fogadta Sir Percy Loraint, az új római angol nagykövetet. Ez az első angol nagykövét, aki Albánia elfoglalása után csak olyan megbízó levelet nyújtott át, amely

Olaszország királyához és Etiópia császárához van címezve, miután Anglia és Olaszország között előzetes megállapodás jött létre, hogy az olaszok nem veszik róssz néven, ha Anglia nem ismeri el de jure az albániai hódítást

OLASZ HADGYAKORLAT BRAUCHITS TÁBORNOK ELŐTT

Rómából jelentik: Az olasz főváros közelében levő Bracona község közelében hétfőn délután nagy hadgyakorlatot tartottak, amelyen megjelent Victor Emanuel király, Mussolini miniszterelnök, Brauchits tábornok, a német hadsereg főparancsnoka, valamint a német, spanyol albán követéségek tagjai és a diplomáciai attasék. A hadgyakorlatok központjában főleg az új ágyúk, gépfegyverek és harci kocsik szerepeltek. Az olasz gyalogság megmutatta, hogy túlzás nélkül a rendelkezésre álló új módszerekkel is tud támadást végrehajtani és sikeresen lefolytatni.

ISTANBUL — HÁBORÚ ESETÉN ANGOL-FRANCIA FLOTTABÁZIS

A lapok jelentése szerint még e héten nyílt vánosságra hozzák az angol-török megegyezést

Anglia ebben a megegyezésben a maga részéről biztosítja Törökország védelmét háborus viszály esetén és kötelezettséget vállal arra, hogy ellátja Törökországot a szükséges hadianyagokkal. Törökország viszont kötelezi magát, hogy a francia és angol flotta áthaladhaj a Dardanellákon és háború esetén megengedi, hogy a két flotta Isztambul támaszpontként használhassa.

Törökország kötelezi magát, hogy háború esetén 250 ezer katonával siet Franciaország és Anglia segítségére és a két nagyhatalom rendelkezésére bocsátja nehéztüzérségét, légi haderejét és tankjait. Biztosítja továbbá az angol olajvezetékét is.

LEON BLUM LONDONI ÚTJA

Párisból jelentik: Léon Blum ezen a héten Londonba utazik, ahol Atlee őrnagyalt, a munkáspárt vezérével és Churchill-el tart megbeszéléseket.

AZ ÉSZAKI ÁLLAMOK ÜGYELNEK SEMLEGESSÉGÜKRE

Stockholmból jelentik: A svéd, norvég, dán és finn külügyminiszterek kedden délelőtt Stockholmban ülnek össze, hogy döntsenek arról a válaszlőr, amelyet a német kormányknak kiléne a megnevezési szerződés ajánlatát illetően. A svéd lapok szerint a norvég és a svéd kormány valószínűleg valamilyen más formát fognak ajánlani Németországnak a baráti és jószomszédos viszony további biztosítására. Erre való hívatkozással

egyik kormány sem kötött garancia-szerződést, mert azt nem tartotta összeegyeztethetőnek a hagyományos semlegességgel.

A dán sajtó is a százzásalékos semlegességgel mellett van és a lapok úgy tudják, hogy az észak-oroszok közösen válaszolnak a német ajánlatra, hogy garancia-szerződés nélkül kifejezésre juttassák azt a szándékukat, hogy Németországot ugyanúgy nem fogják megtámadni, mint a hogy Németország sem gondol az északi államok megtámadására.

Megünnepelték Turnu-Severinben

I. Carol királynak az országba érkezését

A királyi párt hozó hajót és a Bucurestibe menő diszkocsit az ünnepségre hozták. — Őfelsége II. Carol király leplezte le az emléktáblát

Turnu Severinből jelentik: Vasárnap nagy ünnepségek voltak abból az alkalomból, hogy I. Carol király 73 évvel ezelőtt lépett az ország földjére. A várost és a kikötőt fellobogózták és a hősök emlékművénél tribünt emeltek. A muzeumból kihozták azt az utazó kocsit, amellyel I. Carol király Turnu Severinből Bucurestibe megtette az utat. Őfelsége II. Carol király és Mihály nagyvajda reggel érkeztek meg a pályaudvarra, ahol a koronatanácsosok, a kormány tagjai és a város vezetői üdvözölték a lakosság lelkes ünneplése közepette.

Az ünnepségek alkalmával Őfelsége II. Carol király leplezte le azt az emléktáblát, amelyet azon

Javul a Szentcsék és Németország közötti viszony

Németország és a Vatikán viszonyában mint a Religiózi Informacionali jelenti, érezhető javulás tapasztalható a legutóbbi konklávé óta. A lap szerint a Szentcséknek helytelen lenne a német konkordátumot felmondani és éppen ezért bizonyos módus vivendit kellene létrehozni, amely lehetővé teszi, hogy úgy az állam, mint az egyház a maga területén végezze saját tevékenységét.

a helyen állítottak fel, ahol annak idején I. Carol román király lépett Románia területére.

Miután a Dunán megjelent a „Simbol” nevű dunai hajó, amelyen 73 évvel ezelőtt utazott I. Carol király, megdördültek a monitorok ágyúit torkán a diszlövésék. Netta polgármester beszéde után Őfelsége a király lelépett a díszemlényről és leplezte az emléktáblát, amelyen a következő szöveg olvasható:

„Ezen a helyen lépett először az országba az első román király, aki a Dunán érkezett 1866 május 1. — 1939 május 8.”

Őfelsége a király a leplezett emléktábla előtt a következő beszédet mondotta:

— Leleplezem ezen emléktáblát, amely emlékeztet arra a helyre, ahol annak idején a határ volt és amely I. Carol uralkodó kiszállása által a nemzet könyvében új fejezetet jelent.

Miután elhangzott a királyhimnusz, megérkezett az a fekete kocs, amelyen annak idején I. Carol király Turnu Severinből Bucurestibe utazott. Ez alkalommal az ünnepségen résztvevő tömeg hosszan és melegen éltette a királyt és a kormány tagjait. Őfelsége és a kormány tagjai 11.45-kor a város katedrális előtt megtekintette a díszcsapatok elvonulását. A királyi vonat 12.30-kor indult Bucuresti felé.

Az új pápa és az európai krízis

Az alábbi cikket gróf Ludovico Sforza, Olaszország nagynevű volt külügyminisztere írta, aki az egyházi élet kifűnő ismerője és így megfigyelései különös figyelmet érdemelnek.

1917-ben, a világháború egyik borús pillanatában egy vezető osztrák személyiség XV. Benedek pápához fordult, hogy „az egyház nagy tekintélyét” a béke szolgálatába állítsa. Erre a pápa bizalmasai előtt annyira ismert szarkasztikus hangon az illetőnek ezt válaszolta:

— Tekintély? Csodálatos, hogy éppen azokban a körökben beszélnek erről annyit, amelyek szolgálatainkat annyiszor igénybe veszik, de soha sem hallgatnak ránk.

Az uralkodók kiszólásai gyakran legendászerűek, de a most említett idézet valószínűleg kezeskedik az, hogy az unokafivérem, Scapinelli biboros szájából hallottam, aki a pápa bizalmasa volt, sőt később XV. Benedek hozzám is juttatott hasonló üzenetet, amikor egy közvetítő férfi útján azt a szerény véleményemet terjesztettem Önszentesnek elé, hogy a katolikus világnak magáévá kell tennie a népszövetségi gondolatot. XV. Benedek nemes és büszke jellem volt és semmi sem volt előtte visszataszítóbb, mint a cselekvés látszata. Gyenge testében elődeinek, a genovai patriciusoknak legnemesebb tulajdonságai éltek, akiknek vezérért XV. Lajos kényserítette, hogy Versaillesba menjen és amikor tőle a francia király azt kérdezte, hogy mit talál Párisban a legérdekesebbnek, azt válaszolta:

— Azt, hogy itt vagyok.

XV. Benedekkel való emlékeim támadtak fel azokban a napokban, amikor XII. Pius pápával kapcsolatban ugyanazok az események ismétlődnek: protestánsok, zsidók és antiklerikális hangos örömiték fejezik ki afelett, hogy XII. Pius pápa államtitkára pontifex lett és a legmelegebb és legoptimistább vágyaikat fejezik ki arra nézve, hogy az új pápa a fajgyűlöletnek és a háborus kedvnek gátat vet. Tekintsük ezt az örömet az erkölcsi érték iránti hódolatnak. XII. Pius azonban nem minden aggodalom nélkül nézte azoknak a tömegeknek a lendületét, a melyek más egyházakhoz tartoznak, vagy amelyek más bölcséleti credora esküsznek.

Azok, akik a pápa értelmiségének alapját ismerik, tudják, hogy legmélyebb gondolata az, hogy a kereszténység léte halálos támadást szenved a személyiség jogának megsértésével. Nyolc hónappal pápává szentelése előtt, ezt a gondolatát fejezte ki: „Nem lehet csodálkozni azon, hogy az egyház évszázadok óta olyan szellemi nevelésre törekedett, amely az emberben elmélyíti a felelősségérzetet és vezérekben, valamint alárendeltekben azt az érzést erősíti, hogy Isten előtt mindannyian egyenlők vagyunk és az emberi személyiség jogainak megsértését kizárja.”

XII. Pius megválasztása után alkalom volt az egykori német katolikus centrumpart vezetőjével beszélni. Pacelli nunciusi és államtitkári tevékenységéről beszéltünk, kapcsolatban a harmadik birodalommal. Ennek a véleménynek adtak ezek az urak kifejezést, hogy Pacelli volt az, aki XI. Pius figyelmessé tette arra, hogy a Hitlerrel való minden megegyezés hiábavaló és egy konkordátumból egyedül csak Hitler huzna hasznót és ugyanó nyomban megsértendő az egyezményt, amint az számára kívánatosá válna. Nem szabad elfelejteni, hogy az emigrációban levő politikusok elkecserezték s főleg hamar elfelejtik azt, amit hazájuk új urairól jósoltak. Ha XI. Pius tényleg törekedett volna a harmadik birodalommal való megegyezésre, ugy Pacelli fedezte volna magas főnökeinek akaratát. XI. Pius jól ismertem és atyám bizalmas barátai közé tartozott. Soha nem engedte volna meg, hogy államtitkára több legyen, mint rendelteinek végrehajtója. XI. Pius a modern korszak legautoritásosabb és legszemélyesebb pápája volt. Nem voltak munkatársai, mint XIII. Leonak, hanem csak akaratának végrehajtói.

Igy tehát Pacellinek, az államtitkárnak, nem voltak kifelé megnyilvánuló cselekvései. Egyedül kijelentései után állapítható meg XII. Pius gondolatvilága. Államtitkársága alatt nem cselekvésekben vagy magatartásban, hanem szellemi megnyilvánulásokban jelentkezett és ez utóbbiakat gyakran juttatta kifejezésre. Egy évvel ezelőtt, egyik francia barátjának azt mondta: „A polgári jogrend nem lehet zsarnokság és szolgaság, amely a társadalom testjeit az emberi természetűtől fosztják meg, vagy pedig a polgárból a zsarnoki hatalom eszközét teremtik

meg”. Másik kijelentése a nagy Gergely pápa mondatára hasonlít: „A barbár és a római császárok között az a különbség, hogy az előbbieket rabszolgákat, a római császárok szabad embereket vezettek”. XII. Pius azonkívül, hogy olasz és hazáját szereti, még római is. Ez olyan körülmény, amelyet nem lehet figyelmen kívül hagyni. A tekintélyes római családok, amelyek nemzedékről nemzedékre a Vatikán szolgálatában állanak — és ezek közé tartozik a Pacelli család is, — az egyházi dolgokba bizonyos személyes intimitást visznek. Az egyház számukra politika, közügy, életforrás. Már a XVII. században ezek büszkén állították:

— A hitet Rómában csinálják, másutt hisznek benne.

De ezen a mosolygós kepticizmuson felül Róma arisztokratái a Vatikán szolgálatában nemzedékről, vagy nemzetfeletti szellemet lélegzettek be és ez volt a nagy olasz prelátusok erejének a titka. Ha Pacelli át van hatva ettől a nemzetfeletti szellemtől, úgy azt jellemének nemességén kívül annak köszönheti, hogy Rómából származik és nem Millánóból, Rusebeckből, vagy Dublinból.

Igy minden találkozott ahhoz, hogy a szentszék, ez a kétezeréves monarchikus köztársaság 1939-ben olyan főt nyert, akiben meg van a képesség ahhoz, hogy húsz évszázad régi tekintélyét növelje. Az egyháznak új vezetője, husvét vasárnapi homélijájában gondolatvilágának adott kifejezést, amikor azon államok ellen fordult, amelyek az ünnepélyesen megkötött szerződéseket nem tartják be. Mégis nem szabad elfelejteni XV. Benedeknek azt a felkiáltását, amelyről e cikk elején írtunk. Várható-e tölbe emlegetni akkor, amikor a katolikus világ két egymással ellenséges táborba oszlik és annak mindkét polusán lövészárkokat ásnak?

Repülő milliárdok

Fantasztikus összegeket költ légi legyverkezésre a világ

A nagyhatalmak légügyi költségvetéseiben a katonai, haditengerészeti és polgári repülés kiadásaira beállított összegek félelmetes tempóban fokozódnak már évek óta. Az idei költségvetési esztendőben pedig már szinte csillagászati számok szerepelnek mindenütt. Nehéz elképzelni, hogy ezek a számok még tovább nőjenek, hiszen

a költségvetésnek több mint fele már minden nagyhatalomnál hadügyi természetű kiadás.

Franciaország például, amely a legtöbbet költötte már a békeszerződés óta hadseregére, az 1936-ban 10 milliárd 50 millió lei légügyi költségvetését 1938-ban 24 milliárd 800 millió, 1939-ben pedig 46 és fél milliárd leire emelte fel. Ha ebből az összegből levonjuk a légiforgalomra és a polgári sportrepülésre szánt 1 és fél milliárd leit, a többit mind a katonai repülés kapja. Legnagyobb tétel az új gépek megrendelése. Kerek 24 milliárd leit, a költségvetés 56%-át fordítják erre a célra. Minthogy a francia repülőipar ebben az évben ilyen nagy rendelés lebonyolítására nem is képes, közel

700 bombázó- és vadászgépet az Egyesült Államokból rendeltek meg.

A tényleges és tartalékos személyzet, annak a kiképzése hat és háromnegyed milliárd leit emészt fel Üzemanyag-, lőszer- és ruházatpótlásra és tartalékolásra 2 milliárd 400 millió lei áll rendelkezésre.

De nem Franciaország költi a legtöbbet. Angliában, ahol a költségvetési év áprilisban kezdődik, most is ismertették a légügyi költségvetést. Ez 165 milliárd lei. Ennek körülbelül 40%-át külön belső kölcsönössel fogják fedezni és az adók progresszív emelésével.

Ebből a 165 milliárd leiből a polgári repülés kap összesen 450 milliót a haditengerészet repülőcsapata 11 milliárd 700 milliót, a többi az új nagy létszervezés alatt álló angol légihaderő céljait szolgálja.

Anglia a légierők létszámát 1935 óta megháromszorozta.

35.000 tiszt, altiszt és legénység volt akkor az állományból és abból körülbelül 3200 hajózó (aki tényleg mint pilóta, megfigyelő, lövész, rádiós és szerelő repül). Idén ez a szám 118.000-re emelkedik és a hajózók létszáma több lesz tizszerénél! Az öt és fél milliárd lei feléért repülőgépek épülnek Angliában és Kanadában.

Az Egyesült Államok múlt évben 200 millió dollárt — 30 milliárd leit — áldoztak a repülés-

Szokványos és makacs székrekedés

valamint emésztési zavarok Leo-Pills használata által megszűnnek. Ez egy tisztán növényi anyagokból előállított hashajtó, amelynek hatása elsősorban és fájdalommentes.

Hosszabb használat mellett is, mindig azonos hatást fejt ki. Tegyen kísérletet, először csak kis dobozzal. Kapható: 20 vagy 60 labdacsojt tartalmazó csomagolásban.

Leo-Pills

A római pápa hatalma a katolikus világ egységén nyugszik. Ha a német katolikusok nem egyenlőek az amerikai, vagy francia katolikusok életfelfogásával, ha valamely ország katolikusága nem teszi magáévá az egyház jelenlegi fejének azt a felfogását, hogy a polgari jogrend a zsarnokságon és szolgáson nem nyugodhatik, akkor a szentszék magaslatáról nem hangozhat el a megfelelő erejű szózat, igazságtalanság volna, egy kettéhasadt, vagy elszenderült katolicizmus fejétől csodákat várni, ha a hívők csak dogmatikus meggyőződéseikben egységesekek, de különben eltérnek az abból folyó erkölcsi és gyakorlati magatartásban és továbbra is a tényekbe törődnek bele és mind egy számukra, hogy mint szolgákat, vagy szabadembereket vezetik.

Ami a többi egyházakat és egyházonkívüli állókat illeti, ezeknek örömylvánítását nem tekinthetjük másnak, mint a világ szépsége iránti kifejezésnek. Ez az öröm bizonyos értekekkel kapcsolatos, mégis a szellemiség hagyományos ereje iránti hódolat nyilvánul meg benne. Számukra is csak az a válasz lehet: várhat-e csodákat az, aki képtelen magán segíteni? A népek számára nincsen csoda: csak azok a népek élnek, amelyek nemzedékről nemzedékre meg tudják őrizni függetlenségüket és szabadságukat.

re. Ezt a tekintélyes összeget idén felemelik 542 millió dollárra. Ebből a 84 milliárd leies összegből több mint ezer katonai repülőgépet építenek, fel-emelik a légihaderő létszámát és új repülőámpontokat létesítenek a nyugati partokon, a csendes-óceáni szigetelenségekben.

Az orosz Szovjetköztársaság légügyi költségvetése, eléggé megbízható francia források szerint múlt évben 27 milliárd francia frank volt. Az idei legalább 50 százalékkal emelkedett, mert állítólag 6000 új katonai pilóta van átképzés alatt. Leire átszámítva tehát az orosz Szovjet 165 milliárd leit fog a repülésre költeni az idén.

Olaszország légügyi költségvetése még nem ismeretes.

A tavalyi 13 milliárd lira volt. A folyó évi körülbelül két milliárd lirára becsülhető legalább, ami azonban elég alacsony, körülbelül 18 milliárd lei.

Japán körülbelül ugyanennyit fog idén költeni katonai repülésre, a tavalyi 12 milliárd leit alapulvételével.

Németország, amely aviatikusként a legfejlettebb államnak tekinthető jelenleg a világban,

már lényegesen többet szán a katonai repülésre. Francia és angol források szerint, 1938-ban a német légügyi költségvetés 20 milliárd francia frank — 79 és fél milliárd lei volt — volt. Ebben az összegben azonban a légvédelmi tüzérség is bennfoglaltatik, mert Németországban a repülés és légvédelem egységes vezetés alatt áll. Ez az összeg idén megközelítőleg — francia hírforrások alapján — több mint két és félszeresére, azaz 55 milliárd francia frankra emelkedett. A légvédelmi tüzérség, ami a nyugati erődönnel kiépítésével igen megerősödött, természetesen bennfoglaltatik ebben a 214 és fél milliárd lei összegben is.

Németország két év alatt légi haderejét két repülőhadosztályra fokozta. Ez a két elsővonalbeli hadosztály az idén szervezett három légitámaszpáncsnokságnak van alárendelve. Külön van ezenfelül a kiképző és tanhadosztály, a haditengerészeti repülőcsapat, a nyugati légvédelmi zóna parancsnokság és a külországi parancsnokságok.

A kis Svájc semlegeségének hatályosabb védelmére kétszázmillió svájci frankot fog idén légi fegyverkezésre fordítani.

Kereken 720 milliárd leit hoz össze idén ez a nyolc állam, amely összeg feléből ezerszárra épülnek a 600 kilométer sebességű modern vadászgépek, a 2—3 tonna bombasúlyt szállító bombázók. Cél: legerősebbnek lenni a levegőben.

Meghalt Varsóban Krassowska asszony,

aki halálos ágyán is kitartott amellett,
hogy ő Tatjana nagyhercegnő

Párisból írják: Nemrég Varsóban meghalt egy Krassowska nevű asszony, aki halálos ágyán azt vallotta, hogy ő a meggyilkolt II-ik Miklós cár leánya: Tatjana nagyhercegnő. Kiderült azonban, — mint már oly sok esetben, — hogy Krassowska asszony származását illetően tévedett. A háború utáni orosz történelem a meggyilkolt cári családdal kapcsolatban igen gazdag legendákban. A külföldre menekült orosz emigránsok már számtalan esetben szélhámosoknak estek áldozatul, akik mindig értettek ahhoz, hogyan csalják ki a pénzt a cár egykori alattvalótól.

LEGENDÁK AZ OROSZ CÁRI CSALÁDRÓL.

A jekaterinburgi borzalmas gyilkosságot követő hetekben, röviddel 1918 július 17-iki után, jelentkezett Párisban egy fiatalember, aki azt állította, hogy ő *Alexej nagyherceg, a meggyilkolt cár fia.*

Az orosz fiatalember tényleg nagyon hasonlított a meggyilkolt cárevisre. A fiatalembernek senki sem akart hitelt adni. A párisi rendőrség is beavatkozott és a rendőrfőnök többször hangoztatta, hogy „a cáreviset” személyi biztonságát érdekében detektívekkel kísérteti.

Ez a rendőri „tesztország” nem nagyon tetszett „Alexej nagyhercegnek”, aki néhány nappal később bevallotta, hogy csak a Párisban élő orosz emigránsok megnyugtatására találta ki az egész históriát csodálatos meneküléséről. Letartóztatták és több havi börtönrre ítélték.

Három évvel később Lengyelországban bukkant fel a halottaiból feltámadt cárevis. Ez is „végzetesen” hasonlított a meggyilkoltra. Éppen ez a végzetes hasonlatosság törte ki a szélhámos nyakát. A szélhámosról később kiderült, hogy egy lengyel földműves fia, aki ily módon remélt magának birtokot szerezni. Terve nem sikerült és ezzel rombadőlt minden álma.

Igy ment ez éveken keresztül. Először Európában, azután már a tengeren túl is fel-felbukkant a meggyilkolt cárevis.

Minden alkalommal kiderült, hogy ügyes szélhámosokról van szó, akik ily módon jelentékeny összegekkel károsították meg az egykori cári birodalom feltámadásában reménykedő emigránsokat.

A cárevisrel kapcsolatban ötleteket a nők is átvették. Franciaországban akadt egy nagystilű szélhámosnő, aki

mint a meggyilkolt Olga nagyhercegnő jelentkezett

és még mielőtt a rendőrség közelébe került volna, az ál-Olga nagyhercegnő vagyont szerzett magának. Berlinben azután feltűnt a harmadik cári gyermek: Anasztázia nagyhercegnő. Anasztázia sem élvezhette sokáig a szabadságot. Ép úgy, mint a Svájcban feltűnt Tatjana nagyhercegnő, aki most néhány nappal ezelőtt Krassowska asszony személyében halt meg Varsóban.

A legtöbb esetben azonban a cárevis személyével éltek vissza.

Nincs a világon olyan város, ahol ne látták volna vagy nem hallották volna róla. A legendát természetesen emigránsok élesztgetik.

A TÖRTÉNELEM CAFOL

Érdekes, hogy a meggyilkolt cári családdal kapcsolatos legendákat maguk az emigránsok is szívesen terjesztik.

de legtöbbjük nem hisz bennük. Hogy mégis elterjedtek, annak oka abban található, hogy annak idején senki sem tudta pontosan, hogy azon a véres

Véres uccai összetűzések Zágrábban

Zágrábról jelentik: Hivatalosan jelenik, hogy hétfőn reggel Zágrábban, azon épület előtt, amelyben a Macsek által összehívott horvát törvényhozók ülésének, az összegyűlt tömegben heves vita keletkezett egy fiatalember és a közelében tartózkodók között. A szóváltás összetűzéssé fajult és a fiatalember hirtelen revolvert rántott, amelyből tüzelni kezdett. A golyók a horvát parasztpárt félkatonai alakulatának egyik tagját megsebesítette. A lövöldözést azonnal letartóztatták, személyazonosságát azonban eddig nem sikerült megállapítani és nem tudják, hogy horvát szeparatista-e és így Macsek ellenkéhez tartozik, vagy jugoszláv nacionalista.

juliusi napon mi történt Jekaterinburgban. Ma már a történelem számos hiteles adattal szolgál.

Miután a cári család minden tagját a halálpincébe vezették, a halál-különítmény parancsnoka Jurovski, gunyos mosollyal a cár elé lépett és felolvasta előtte a halálos ítéletet.

Mögötte félkörben a hóhérok álltak. A kivégzés kezdetét maga Jurovski jelezte azzal, hogy személyesen leadta revolveréből az első lövést a cárra. Amikor a lövöldözésnek vége szakadt és a puskaporfelhő eloszlott, Jurovski a kivégzettek fölé hajolt és

megállapította, hogy mindannyian meghaltak.

Aholttesteket azután darécba csavarták, gépkocsira tették és egy a közelben levő csatornához szállították. Miután a holttesteket petróleummal leöntötték, a csatornába dobták őket és meggyújtották. Mindössze megszenesedett csontok maradtak vissza.

Menekülésről szó sem lehetett.

A cári családon kívül a leányok nevelőnőjét, Dewidowa asszonyt is kivégezték. Ez a megcáfolhatatlan történelmi valóság.

A többi csak legenda!

A fogorvosok KOLYNSO-t ajánlanak a gyermekeknek. Miért?

Minden anye tudja, hogy a kóros fogak fogkrémet, amelyik ártalmas és színtelenítő anyagokat tartalmaznak, főtartalmú a gyermek fogainak finom zománcát. Érett ajánlják a fogorvosok különösen a kisgyermek részére.

Kolynso használatát. A fogorvosok garantálják ennek az édesen habzó fogpolgószernek pompás hatását, amely valóban tisztítja és gyógyítja a száját ugyanekkor pedig a fogaknak rendkívül finny kölcsönöz.

GYÖGYBAGYÓVÁ MOSOLYAT KOLYNSO-t

KOLYNSO
szépségtudós
FOGKRÉM

GAZDAGSÁGOSABB VÁSÁROLJON HAGY TUBUS.

A magyar választás kilátásai

Magyarországon a választási küzdelem megindult és 15 napig fog tartani. Május 21 és 28 között, amikor a választások lezajlanak, nyugalmi hét lesz, amikor minden agitáció szűnhet. A választásokat az új törvény alapján tartják meg, amely a titkosságot írja elő. A kormánypárt valamennyi kerületben állít jelöltet. Az

egyes kerületekben az egyesült kereszténypárttal közösen. Az ellenzékben csak az Eckhardt vezetés alatt álló kisgazdapárt számíthat sikerre. A többi liberális pártoknak kilátásai rendkívül lecsökkentek a zsidótörvény rendelkezései következtében, mert ezeknek a pártoknak leginkább zsidó szavazói voltak.

Az államnak támogatni kell az írók, kiadók és könyvkereskedők erőfeszítéseit

Öfelsége a könyvhónap megnyitó ünnepségén beszédet mondott

Bucurestiből jelentik: Beszámoltunk előző számunkban a bucaresti Könyvnap megnyitására, a mely Öfelsége jelenlétében ment végbe. Az ünnepség során az Uralkodó a következő beszédet mondta:

— A könyvnek ez az évenként tartott ünnepe nemcsak formai hagyományt jelent. Igen sokak részére szükségessé is vált. Az idealistának lelki, a többieknek talán kereskedelmi szükségesség. Sohasem szabad elfelednünk, hogy az emberi léteknél az a két örök oldala, a lelki és az anyagi, a könyv mesteriségében is erősen kapcsolódik össze. Ez így van, mert ha eszményiség vezérli is a tollforgató tevékenységét, ha nem állnak rendelkezésére azok az anyagiak, amelyek műveit az olvasók felé közleltik, a fellegekben marad és nem szállhat le a földre. Ime, a mai ünnepség ezért fogja egybe az írókat a kiadóval és könyvkereskedővel.

— A multban harc állott fenn e három elem között. Nagy örömmel látom, hogy a napok múlásával ez a harc barátsággá változott át, a barátság pedig együttműködéssé. A könyvhónap volt az, amelynek, e három tényező törekvéseit felhasználva, azokat egy táborba sikerült vonnia, kifejezésre juttatva mindenki előtt az írók, kiadók és könyvkereskedők együttműködésének szükségességét. Végtelenul boldog vagyok, hogy az általam és alapítványaim által indított kezdeményezés ilyen szép eredményhez jutott. Boldog vagyok másrészt, hogy ez a három tényező a közönséggel karöltve ilyen szép és öröndetes választ adott felhívásunkra. Mi vezetők azonban mindezeket csak biztató kezdetnek tekinthetjük. Szeretném, ha mindazok, akik itt elhangzottak, mielőbb teljesebbé mennének. Nehéz időket élünk viszont, az ország szükségletei a jelen pillanatban mindenekelőtt a karok megacélozását kívánják s így bizonyos dolgokat, amelyek nemzetünk léte másik felének megerősítésre hivatottak, talán a holnapra kell hagyni. Az azonban, a mit az ország eddigi vezetői nem részesítettek kellő megbecsülésben és amelyet az ország új rendjének vezető helyre kell állítania: a kultúra és a könyv politikája. Nem elégséges az általam említett három tényező kollaborálása. Föltétlenül szükségesnek lá-

tom, hogy az állam széleskörű és alaposan felépített kulturális politikával a kellő támogatásban részesítse az írók, kiadók és könyvkereskedők erőfeszítését. Ezzel a támogatással lehet ugyanis elérni az egyetlen és igazi célt: az olvasmányt.

— Ez a cél egy időben feledésbe ment. Ma már nincs így, mivel e három elem összefogása révén gondoskodás történt a páciensről is s úgy hiszem, hogy a páciens a gyógyulás útjára lépett. Valamit még hozzá kívánok tenni. Ha az olvasó mindég elégedett, nem áll az a kiadóra. A jó könyv nem olcsó árú. S ha ezt az árút mégis olcsón adják, azt jelenti, hogy az, aki előállítja, jelentős áldozatot hoz érte. Szeretném, ha sokan megértették ezt a dolgot.

— Beszédem befejeztével mindenekelőtt köszönetem óhajtom kifejezni a három tényező és csoportjának a tett erőfeszítésekért s a részéről tapasztalt megértésért, másrészt meleg felhívást intéztek a pácienshez, vagyis az olvasóhoz, hogy jöjjön és segítsen ő is.

— Szó esett a román irodalom lebecsüléséről. Ez a lebecsülés, szerencsétlenségére, eddig nem külföldről jövő ténykedés volt, hanem soraink közül indult ki, ama románok részéről, akik nem értették meg, hogy a kulturális alkotóerő tekintetében a többi nemzettel egyenlő színvonalon állanak. Szükség van tehát arra, hogy mindazok, akik lelkükben a legkisebb hajlamot is érzik e nép felemelésére, megértésük, miszerint mindenkinek ide kell jönnie obulálásával, bármilyen szerény legyen is az, hozzájárulva ezzel lélekben és anyagiakban a román kultúra ujjaépítésének nagy művéhez.

Öfelsége beszédét a jelenlévők részéről hosszú és lelkes ováció fogadta.

Potemkin orosz külügyi népbiztos helyettese Gafencu miniszternél

Bucurestiből jelentik: Potemkin a Szovjet helyettes külügyi népbiztos, hétfőn Bucurestiben való útutazása alkalmával Gafencu külügyminiszter lakásán villásreggelizett.

RISZTUS AZ ISTEN...

Írta: TÓTH TIHAMÉR dr.

Itt közljük a néhány nap előtt elhunyt püspök és kiváló hittérítő egyik legszebb írását, amelyet a főpásztor még 1934 karácsonyára Erdély számára írt.

A karácsony misztériuma újra ránk köszönt. Ki tudja méltóképpen megünnepelni a karácsony csodás titkát? Az, aki Krisztust méltó szemmel nézi. És ki tudja Krisztust méltó szemmel nézni? Az, akiben gyermeki jószág, gyermeki áldás, gyermeki fenség, gyermeki hit van.

A gyermeknek játék az egész világ. Bármit a kezébe, egy fadarabot, egy bábút, egy labdát, homokot, mindennel azonnal játszani kezd és Testvéreim! — Krisztus azt mondja: nekünk kell tanulnunk a gyermektől ezt a nagy böliséget. Melyiket? Hát azt, hogy a mindennapi élet eseményei, a kenyérgondok, a küzdelem, a sorság melyben élnek, az egész élet, minden csak játék: egy-egy jelenet az Isten nagy padán. Talán furcsának hangzik az első pillanatra, pedig mégis csak így van: nagy játék az élet. Először, a gyermekkorban, gondatlan, nehemi játék, azután a felnőtt korban passiójáték s a végén — ah! hiszen ez a fontos! az Isten előtt örökké folytatott mennyei színjáték.

És a játékban ugye, nem tölem függ, hogy milyen szerep jut nekem és ezért nem is asztalra ítélek meg, hogy mi volt a szerepem, hanem, hogy a nekem juttatott szerepet hogyan szottam el. A világtörténelem nagy rendezője az Uristen, ezer szerepet oszt ki az emberekre: az egyikből miniszterelnök lesz, a másikkól főpüspök — és mindez nem fontos. Fontos az, hogy jól játszottam-e el az életben nekem adott szerepet. Eltanulni a gyermektől a nagy böliséget: gyermeki lelkellettel nézni a világot s gyermeki hittel nézni ö magát, az Isten Krisztust, akit még mindig bántanak. Kétezer év óta folyik a harc Krisztus körül, de ez az én hitem: nem hogy megrendítené, hanem inkább megújítja. Hogy kétezer év minden betemető homokjával egyedül Krisztus neve dacol, hogy az emberiség nem tud szó nélkül napirendre térni erre, hogy vagy mellette, vagy ellene, de mindenkinek állást kell vele szemben foglalni, ez az én hitem, hogy Krisztus nem lehet pusztán ember.

Alig néhány esztendeje nagy feltűnést keltett egy német professzor: Drews, aki világba hozta azt a szenzációs felfedezést: Krisztus nem élt soha, alakja puszta monda, legenda. Ime, Krisztus-támadásnak egy szélsőséges formája.

A napokban még egy újabb hír járta be a pokot, egy másik német professzortól, aki Jeruzsálemben, egy sírban megtalálta Jézus sontjait. Ez a Krisztus-támadásnak egy másik léleke. Az egyik azt mondja, Krisztus nem is létezik. A másik: Sőt! Még a csontjait is megtaláltam.

Nietzsche egy helyen ezeket a káromló szavakat írja: Ha vasárnapokon a harangzúgást halljuk, kérdezzük: Hát lehetséges ez? Ez mind, gy kétezer év előtt megfeszített zsidónak szól, ki azt állította, hogy Isten Fia? De hiányzik ehhez az állításhoz a bizonyítás.

Nem vette észre a nagy cinikus, mennyire llettmond önmagának. Mert ha Krisztus istensége mellett valóban semmi bizonyíték nincs, — gy magában véve is nem elég bizonyíték e kétezer év után a harangok zúgása? El tudjuk-e gondolni: ha Krisztus pusztán ember volt, neve ilyen fenségesen tudna dacolni a világtörténelem aindent betemető homokjával?

1900 évvel ezelőtt hangzott el az először a kérdés, hogy „mit tartotok Krisztus felől?” — azóta szakadatlanul cseng-bong, visszhangzik e kérdés a földön s minden embernek választ kell rá adni. Ez a csodálatos Krisztus személyében, hogy nem lehet őt kismenni, nem lehet látatlanban hagyni, nem lehet mellette érdektelenül elmenni: valamiképpen mindenkinek állást kell irányában foglalni.

Krisztus emberföltötti nagyságát az is mutatja, hogy őt az emberiség minden pártja, minden szellemi irányzata szeretné magának megszerezni. Mi mindent mondtak már Krisztusról azok, akik a végső szót, hogy Isten volt, nem merik kimondani. Hogy Krisztus forradalmár volt az első szocialista. Krisztus kommunista volt. Krisztus az első szocialista. Krisztus kommunista volt. Krisztus próféta volt. A legbőleőbb ember volt, aki valaha a földön járt.

Mi mindent mondtak már Krisztusról! Dehát mi volt Krisztus? Forradalmár nem volt, kommunista nem volt, — hát mi volt? Talán egy páratlanul melegszívű, bölcs tanító volt? A legjobb ember, aki után évezredekkel születte előtt felsírt az emberiség epedő vágya s akinek születése után évezredek múlva is, születése napján, egyetlen örvendő családdá válik az

Nyissa ki szemét!

Mindig előfordul, hogy utánzatok kerülnek a piacra, amelyeket mint olcsóbb „aspirin” ajánlanak. Azonban ezek egyike sem „aspirin” és használatuk egészségére hátrányos következményekkel járhat.

ASPIRIN
TABLETTA

csak a Bayer Keresztrel valódi!

A Vörös Kereszt Egyesület beszámolt egy évi önzetlen működéséről

A temesvári Vörös Kereszt Egyesület most tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen Martia Alexandru dr. királyi helytartó és Popovici Virgil eredes megyei prefektus is megjelent. A közgyűlésen dr. Coste Juliáné alelnöknek elnököl, aki megnyitó beszédében kegyeletes szavakkal emlíkezett meg Maria királyné haláláról és kijelentette, hogy a nagy királyné, aki a Vörös Kereszt Egyesület fővédnökje volt, az életében kifejtett áldásos munkásságával örök példaképe marad a Vörös Kereszt Egyesület tagjainak. A közgyűlés résztvevői álva hallgatták meg dr. Coste Juliáné alelnöknek szavait és

egy perces hallgatással adózták a nagy királyné emlékének.

Az alelnöknek azután közölte, hogy Martia Hermina, Martia Alexandru dr. királyi helytartó felesége, aki a Vörös Kereszt Egyesület elnöknője, betegsége miatt nem vehet részt a közgyűlésen majd kifejezte azt a kívánságát, hogy az elnöknő hamarosan meggyógyulva ismét folytathassa tevékenységét. Beszámolt még a Vörös Kereszt Egyesület által a jözsefvárosi pályaudvaron létesített konyháról is, amely a Temesvárott átutazó katonákat élelmiszerekkel látja el és köszönetet mondott azoknak a hölgyeknek, akik a konyha üzemeltetésénél közreműködtek.

Utána Stefan Cornél törvényszéki irodaigazgató, az egyesület főtitkára terjesztette elő jelentését. Ebből kitént, hogy az egyesület az elmúlt év áprilisában sikerült hangversenyt rendezett, ezenkívül június 8-án az ifjúság szabadtéri ünnepsége alkalmával, az ünnepség színhelyén frissítővel látta el a résztvevőket és orvosi segítséget is nyújtott azoknak, akik a nagy melegben rosszul lettek. A husvétii és karácsonyi ünnepek alkalmával az egyesület a katonák kórházban szeretetadományokat osztott szét. Az elmúlt év végén

önkéntes ápolónői tanfolyamot is rendeztek, a melyben hatvnhárom hölgy vett részt.

Végül beszámolt arról, hogy az egyesületnek kétszáz alapító és 1932 rendes tagja van.

Demenescu Ioan helytartósági kabinetigazgató az egyesület főpénztárosa az évi zárszámadást, Teodorovici Ioan pedig az ellenőri jelentést terjesztette a közgyűlés elé, amely az összes jelentéseket elfogadta. Tudomásul vette a közgyűlés azt is, hogy a választmány új tagjai Munteanu Leonte dr. városi főorvos és Dragalina Cornél tábornok felesége.

Azután Martia Alexandru dr. királyi helytartó mondott beszédet, amelyben a hatóságok nevében köszönetét fejezte ki a Vörös Kereszt Egyesület hölgyeinek a katonák érdekében kifejtett szeretetteljes munkájukért. Ionescu Livia tanárnő a tanulóifjúság nevében mondott köszönetet Martia Hermina elnöknőnek és az egyesület vezetőségének. Utána kiosztották az egyesület jelvényét és az okiratokat azoknak a hölgyeknek, akik sikeresen végeztek el az önkéntes ápolónői tanfolyamot. Ilyen jelvényt és okiratot kapott Abu Aurelia, Chimbir Emilia, Hack Erzsébet, Vuicu Lucrétia, Horváth Mária, Orza Jivca, Magareanu Ecaterina, dr. Nini Silvia, Klotzbir Margit, Pasula Sofia, Sechesan Elena, Seitz Ilona, Spalatelu Hermina, Stefan Maria, Gavrilescu Parachiva és Tudosie Natalia. Demenescu Ioan helytartósági kabinetigazgató, az egyesület főpénztárosa előterjesztette még az új költségvetést, majd Martia Alexandru dr. királyi helytartó, mint a Vörös Kereszt Egyesület tagja mondott köszönetet az egyesület vezetőségének. Hangoztatta,

nincs szebb kötelesség annál, mint hogy segítjük felebarátunkat, aki megvédi a hazát.

Az egyesület vezetősége eleget tett kötelezettségének és ama reményének adott kifejezést, hogy ez az őszinte köszönet további lelkes munkára buzdítja az egyesület tagjait. Dr. Coste Juliáné alelnöknek zárószavaiban megköszönte a királyi helytartó elismerését és ígéretet tett, hogy továbbra is az eddigi szeretettel és lankadatlan buzgalommal folytatják a munkát.

Halálbüntetés vár a klopodiai gazdára, aki megölte felesége állítólagos csábítóját

Beszámoltunk arról, hogy Klopodia községben véres gyilkosság történt, amelynek Konecni József hatvanhat éves napzsámornak esett áldozatul. Lazar Gheorghe gazdálkodó felesége a csendőrségen azt vallotta, hogy a napzsámornak ö ölte meg, mert férje távollétében a mezőn megátadta és erőszakoskodott vele. Később beismerte, hogy nem ő, hanem a férje ütötte agyon a napzsámornak. Lazar Gheorghe is bevallotta a gyilkosságot, de azzal védekezett, hogy az öreg bizalmas barátságban volt a feleségével és bosszúból végzett vele. Most újabb fordulat történt az ügyben. Olyan bizonyítékok merültek fel, hogy a gazdálkodó nem bosszúból, hanem rablási szándékkal gyilkolta meg a napzsámornak. Az ügyesség ezért rablógyilkosság miatt emelt vádat a gazdálkodó és felesége ellen. Ha ez a vád beigazolódik, akkor halálbüntetés is kiszabható a bíróság. Lazar Gheorghet és feleségét a vizsgálóbíró letartóztatta és vizsgálati fogságukat a törvényszék is jóváhagyta harminc napra.

emberek száz meg száz milliója? Ember volt Krisztus, pusztán ember?

Testvéreim! Csak jól kell ismerni az embert s akkor kénytelenek leszünk elmondani: Krisztus több volt mint ember. Van benne valami misztérium, ami emberi keretekbe el nem fér, amit emberi formákban feloldani nem lehet.

Krisztus előtt is éltek géniuszok, korában is, utána is nagy emberek, de, hogy csak emberek voltak, mutatja az a tény, hogy egyetlen embert nem tudtak átalakítani, lelkileg újíthatni. Krisztus pedig itt jár közöttünk közel kétezer éve és milliárdok tárnak fel előtte lelkük kapuit. Szentekké lesznek a bűnösök, megtérnek a gonoszok, felelgyesednek az élet veszejtőjé, erőt nyernek a halállal küzdők. Hol vannak azok a világhírű nagy emberek, akiknél feltálat-

nák azt az elevenen buzó energiaforrást, mint Krisztusnál?

Ki volt tehát Krisztus? Krisztus Isten, — hirdeti önmaga. Krisztus Isten, — hirdetik tettei. Krisztus Isten, — hirdeti jelleme.

Honnan tudod? — kérdezik. Kétezer év tanulságából. Akinek istenségében közel kétezer év óta hisznek az emberek milliárdjai, az nem lehet pusztán egy ember a többi közül. Krisztus — Isten!

Az a betlehemi kisgyermek tehát, nem olyan gyermek, mint a többi milliárd, aki erre a földre született vagy születni fog. Ez a gyermek — Isten! Ez a pályában fekvő kised, — a végteleen hatalmas Isten. Ennek a kis istállónak ismeretlen kis újszülötte — maga a felséges Isten.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magasoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

A szellemes Galencu

Mint ez a kis anekdóta is bizonyítja, pánsi iskolákat járt külügyminiszterünk éppen olyan rogyogóan tud tréfálkodni, akár a legszellemesebb francia. Mostani külügyminiszterünk, valamelyik estélyen egy nagyon szép asszony mellett állt, aki a legkülönbözőbb kérdéseket intézte elegáns szomszédjához. Egyszer csak így szólt a költőnő politikushoz:

— Mondja csals kedves külügyminiszter úr, mire való egyáltalában a diplomácia? Galencu nem zavartodott meg a legkevésbé sem, hanem mosolyogva így válaszolt a kíváncsi hölgynek:

— A diplomácia azt a célt szolgálja szépséges asszonyom, hogy rendbehozza azokat a konfliktusokat, melyek talán nem is történnének meg, ha nem volna diplomácia.

— Összeütközés hinduk és mohamedánok között. Kalkuttából jelentik: Gaya községben véres összeütközés keletkezett a mohamedán és hindu lakosság között. Tíz személy meghal, 93 megsebesült. Kétszázhatvan négy embert letartóztattak.

— Letartóztattak egy ítéletlábi bírót. Bucurestiből jelentik: A romani ügyesség letartóztatási végzést adott ki Alexandru Licu bucarestii ítéletlábi bírót ellen halált okozó súlyos testisértés miatt. A romani törvényesség a letartóztatási végzést megerősítette.

— Egy lengyel község ajándéka a hadseregnek. Varsóból jelentik: Moscaica helységben nagy ünnepély keretében két repülőgépet és két nehéz gépfigyvert adtak át a hadseregnek, mint a környékbeli lakosság ajándékát. Az ünnepségen tízezer főnyű község vett részt.

— A római spanyolok XII. Pius előtt. Vatikánvárosból jelentik: XII. Pius pápa hétfőn délelőtt kihallgatáson fogadta a Rómában élő spanyolok 800 tagu küldöttségét. A küldöttség vezetője köszönetét fejezte ki a Szentatyának Franco tábornokhoz intézett szövegért. A pápa válaszában örömeinek adott kifejezést, hogy a küldöttség megjelent előtte és kijelentette, hogy a spanyol nemzetiek győzelme új korszakot nyit meg a spanyol nemzet történetében. Beszéde végén a pápa apostoli áldását adta a küldöttség tagjaira.

— Ausztráliában működhetnek külföldi orvosok. Londonból jelentik: Az ausztráliai kormány elhatározta, hogy megengedi a külföldi orvosoknak a nagyobb városokban való működését. Az egyetlen kikötés az, hogy orvosi tanácsot kell bizonyítani, hogy a jelentkező rendelkezik az orvosi gyakorlathoz szükséges képességekkel.

— Kiutasított lengyelországi németek. Berlinből jelentik: A DNB jelentése szerint, amelyet Poznanból kelteznek, hirt ad arról, hogy számos német család parancsot kapott, hogy a határmenti vidékről költözzenek el.

Május 9

Kedd

Gergely, Izsáids

1763. május 9-én született Batsányi János költő. A jogtudomány elvégzése után államhivataltok lett, előbb Kassán, majd más helyeken működött. Kassán résztvett a Kassai Magyar Múzeum című folyóirat megalapításában. Eleinte méltató kritikákat írt akkori költőiről, majd maga is verselgetni kezdett. Igen meghatározó hangú elégiákat írt. Emelk 1809-ben Napoleon francia császár bevonult Bécsbe és a magyarokhoz felhívást intézett, hogy szakadjanak el a Habsburg uralkodóháztól, a felhívást franciából Batsányi fordította magyarra. Emiatt később üldöztetésnek is volt kitéve.

1805. május 9-én halt meg Schiller Frigyes német költő és drámaíró. Benső barátságban állott korának másik nagy német költőjével, Goethevel. Schiller kiváló balladákat írt. Legismertebb költeményének a címe: Die Glocke, A harang. Számos színdarabja közül a Haramiák, Tell Vilmos, Az orléáni szűz ma is műsoron van. Költeményei és színpadi művei magyarul is megjelentek. Történelmi munkákat is írt.

— Maniu megbetegedett. Bucurestiből jelentik: Maniu Iuliu fertőző rheumatizmusban megbetegedett. A betegség foggyökérgyulladás következménye.

— Az egyetemi templomban ravatalozták fel Tóth Tihamér dr. püspököt. Budapestről jelentik: Ma délben 11 órakor ravatalozták fel az egyetemi templomban Tóth Tihamér dr. vesprémi püspök holttestét. A gyászszertartásban a vesprémi székeskáptalan küldöttséggel képviseltette magát. A beszénelési szertartást Kerner István pápai kamarás végezte és utána a templomot megnyitották a hívek számára.

— Tüntettek két arab kivégzésénél. Jeruzsálemből jelentik: Hétfő reggel a központi börtön udvarán két arabot kivégeztek. A börtön előtt óriási tömeg tüntetett, de a tüzoltók és a rendőrség szétszórta a tüntetőket.

KÉSZ ZÁSZLÓK

minden nagyságban és zászló-anyagok legolcsóbban beszerezhetők

Dénes és Polláknál

Viliam Dénes

Cégtulajdonos:

Főüzlet: II. 3. August-ucca

Fiók: IV. Ion Bratianu-ucca

— Harmincegy ember életveszélyben volt a Dunán. Galatiból jelentik: A Horia nevű motorshajó, fedélzetén 38 személlyel, kirándulást tett a Dunán. Galati közelében vihar tört ki, a motor elromlott és a kiránduló-hajó már-már elsüllyedés előtt állott, amikor mentőhajó érkezett és másfélórás küzdelem után vontató kőtel-re vehette a Horiat.

— A Straja Tárii ajándéka a hadfelszerelési alapra. Bucurestiből jelentik: A határvédelmi és hadfelszerelési alapra állandóan érkeznek az adományok az ország minden részéből és a román társadalom minden rétegéből. A Straja Tárii parancsnoksága levelet intézett Calinescu miniszterelnökhöz és bejelentette, hogy a legkisebb strajteről a parancsnokságig különböző összegeket ajánlottak fel a hazafias célra.

— Az orléáni szűz ünnepi Franciaország. Párisból jelentik: Lebrun köztársasági elnök ma Orléansba érkezett, hogy résztvegyen a Jean d'Arc emlékezetre rendezendő nagy ünnepségekben. A városban ugyanis nagyarányú ünnepségekkel fogják megülni holnap a francia nemzet leányának emlékeztét.

— Kilencven szilágymegyei és tizenöt szatmármegyei dehánytvédéstől megvonta a Monopol az árusítást. Szatmárról jelentik: Az Álami Dohányjvédék igazgatósága megvonta kilencven szatmármegyei és tizenöt szatmári dehánytvédéstől az árusítási engedélyt. Többek között megsemmisítették több hadirokkant és hadiözevgy trafikengedélyt is. A bevont engedélyek tulajdonosai között vendéglősök is szerepelnek, akik csak mellékként foglalkoztak a dohánytermék eladásával. A rendelkezés, amely arra hivatkozik, hogy az illetők nem tettek eleget a Dohányjvédék rendelkezéseinek, végleges és nem lehet megfellebbezni.

FASZÉN

ismét kapható!

REITER SIMON

TEMESVÁR, III. Asanesüli-tér 1. sz. (Küttl-tér) Telefon: 42—

— Nyilas mozgalmat lepleztek le Budapesten. Budapestről jelentik: A főkapitányság politikai osztálya hosszabb megfigyelés után megállapította, hogy angyalföldi kiskorcsmákban a Kerépesi-uti ügétőversenypálya szuterén helyiségében és magánlakásokban különböző egységek gyűlnek össze, akik a belügyminiszterium elosztató végzését semmibe sem véve, újabb igyekeztek életrekelteni a hungarista mozgalmat. Titkos földalatti nyilasmozgalom résztvevői voltak tele néhány héttel ezelőtt a magyar város házainak falait Szalasi névvel és rengeteg röpíratot terjesztettek, amelyek az állam társadalmi rend ellen izgattak. A titkos földalatti szervezkedéssel kapcsolatban 52 személyt ártottak elő, akik közül 25 letartóztatásba került, a többi ellen pedig közigazgatási eljárás indult.

(—) BERGER IMRE FOGÁSZ HIRTELEN H-LALA. Berger Imre ismert temesvári fogász, huszonöt éve működött városunkban, vasárnap este ötvenkét esztendő korában hirtelen meghalt. Berger teljesen jól érezte magát és vasárnap este kilefő óra tájban társaságban a Lloyd-klubban tartózkodott. Egyszerre rosszul lett és elvesztette eszméletét. Azonnal hozzáhívták Merkle Dezső, Todan János és Róna Nándor orvosokat, akik a klubban tartózkodtak. Az orvosok azonban hiába fáradoztak, 10 órára, anélkül, hogy Berger Imre magához tért volna, szívizületűdés következtében beállott a halál. A hivatalos formáság miatt, amelyek elintézéséhez szükség volt, a holttestet csak hétfőn délelőtt szállították ki a zsidó temető halotti csarnokába, ahon felravatolták. Gyászolják gyermekeit: Lilly, nancy főiskola hallgatója és Bandi ötidik liceum osztálybeli tanuló, apósa Haring Lajos, sógora Haring Zsigmond, továbbá nagyszámú rokonsága. Temetése ma, kedden, megy végbe.

(—) A TEMESVÁRI ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET KÖZGYŰLÉSE a kereskedelmi liceum helyiségében folyt le és azon Dogariu Livia elnököt. Megnyitó beszéde után Mariamciuc Gheorghie titkár előterjesztette az évi jelentést. A különböző jelentések elfogadása után megválasztották az új vezetőséget. Elnök: Brudariu Adrian ügyvéd, alelnökök: Dogariu Livia, Vignati Aurora, Negrescu Adel tanárnő és Falu tábornokné. Titkár Mariamciuc Gheorghie, pénztáros Szentirmay Ivor tanár, ellenőrök: Stefan Cornel és Pačky Menyhért. Ezenkívül huszonöttagú választmányt alakítottak.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Jivi Lavinia, Blickling Orsolya, Kalkbrenner Adel, Kovács Katalin.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGALATA:

Kedden, május 9-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben az Alba Iulia uccában levő Kun gyógyszerár

A II. kerületben a Traian téren levő Kigyó gyógyszerár

A III. kerületben a Miron Costin ucca sarkán levő Merkle gyógyszerár

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éj-

Mozi

MŰSOR:

KEDD MÁJUS 9.

APOLLÓ: Repülő emberek (angol film)

CAPITOL: Nápoly a csókos nap tűzében (angol film)

RIVOLI: Zaza (angol film)

SCALA: En így akarom (angol film)

Felejtse el gondjait és nézze meg IRENE DUNNE és jun. DOUGLAS FAIRBANKS:

En így akarom

a szezon legszenzációsabb pikáns, zené vigjátéka. Pazar kiállítással.

SCALA
május 9-én kedden
PREMIER!

(—) A PALACE KAVÉHAZ TULAJDONOSÁNAK ÁLLAMPOLGÁRSÁGA. Egyik lapársunk híradása alapján mi is megírjuk, hogy Mayer Zsigmond, de az ő állampolgárságát sok máséval ver huszonhárom év óta tartózkodik állandóan Temesvárott, de az ő állampolgárságát sok máséval együtt szintén revízió alá vették. Az így a helyi revíziós bizottság előtt van, döntés még nem történt és így nem fedik a tényeket az állampolgársága megvonásáról szóló hírek. Így természetesen nincsen szó arról sem, hogy állampolgárságának elvesztése miatt megvonták volna italmzési engedélyét.

(—) FENESAN EUGEN TÖRVÉNYSZÉKI BÍRÓ ESKÜTÉTELE. Fenesan Eugen törvényszéki bíró, aki eddig mint ügyész működött, tegnap délelőtt a temesvári törvényszék bírának teljes ülésein tette le a hivatali esküt. Poparlan Alexandru törvényszéki főelnök kezébe. Az ünnepélyes eskütelénél Buzoianu Alexandru vezető ügyésszel az élen az ügyészek is megjelentek.

(—) A MAGYAR NŐEGYLET TÁNCDEL-UTÁNJA. A temesvári Magyar Nőegylet az ifjúság régi óhajának tesz eleget azzal, amikor vasárnap, május 14-én a Római Katolikus Ifjúsági Egyesület Tigris ucai helyiségében táncdelutánt rendez. A mulatság délután öt órakor kezdődik és éjszaka tizenkétkor ér véget. A nőegylet reméli, hogy a közönség nagy számban látogatja majd a mulatsógot annál is inkább, mivel a vezetőség a nem táncolót részére értékes díjakkal tekeversenyt rendez. A belépőjegy ára személyenként harminc lei. A rendezőség zenéről és kitéről konyhárol gondoskodik. A Magyar Nőegylet a vasárnap délutánra mindenkit szeretettel meghív.

(—) A MÁRIARADNAI FÉRFIZARÁNDOKLAT Temesvárról vasárnap reggel indult Pacha püspök vezetésével. A körültekintő rendezés Wegling János apátkanonok kezében volt. A zárandokok a kegytemplomban gyóntak és áldoztak, majd Elszner József jánosföldi plébános német és magyar nyelven szentbeszédet mondott. Utána a püspök mielőtt mondt, amelyet az eucharisztikus körmenet követett. A zárandokok meleg ünneplésben részesítették Wegling kanonokot negyven éves papi jubileuma alkalmából és értékes áldozatként nyújtották át neki. Közös ebéd után keresztúti ájtatosság következett, amelynek végén Lichtenberg Rudolf dettai plébános beszédet mondott. A zárandokok este tértek vissza Temesvárra és a gyárvárosi plébániatemplomba vonultak, ahol Rech K. Géza apát-plébános, aki szintén résztvett a zárandoklaton, záróbeszédet mondott.

(—) MA KÖZHIVATALI ÉS ISKOLAI SZÜNET. Bucurestiben ma lepezik le I. Carol király szobrát, Turniseverinben pedig emlékművet avatnak fel azon a helyen, amelyen Románia első királya 1866-ban az országba való érkezésekor a dunai hajóról partra szállott. Ebből az alkalomból a mai napon a közhivatalokban szünetel a munka, az iskolákban pedig a tanítás. Gritta Ovidiu rendőrkésztor felhívja a lakosságot, hogy ma és a holnapi nemzeti ünnepen lobogózza fel a házakat, az ablakokat pedig szőnyegekkel és virággal díszítse. Holnap, szerdán, általában munkaszünet lesz.

Letették az esküt a helytartóság nemzeti gárdaparancsnokai

A nemzeti gárdák aradmegei, hunyadi, krassói és szörényi parancsnokai tegnap délelőtt 11 órakor tették le ünnepélyesen az esküt a helytartóságon. Jelen volt Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Ciupe Constantin dr. vezér-titkár, Madancovici ezredes, a nemzeti gárda temestartománybeli parancsnoka, Warth Péter dr. városi alpolgármester és számos helytartósági osztályfőnök. Az eskütételnél Sora Milente katonai lelkész működött közre.

Az eskütételre megjelentek Ionescu Nicolae ezredes aradi, Valcu Constantin ezredes hunyadi, Draghici Iosif alezredes szörényi és Balica Petre, ezredes, krassói parancsnokok. A királyi helytartó által felolvasott szöveg alapján letették az esküt. Ennek megtörténte után Madancovici ezredes, helytartósági gárdaparancsnok mondott nagy beszédet, amelyben változta Románia multját a világháborún keresztül a mai idők, majd a nemzeti gárda jelentőségét fejtegette. Sora Milente tábori pap az eskü szent-ségéről beszélt, amellyel a parancsnokok megfogadták, hogy a király, a haza, a nemzet és a vallás iránti kötelességüket mindenkor hiven teljesítik.

Marta Alexandru dr. királyi helytartó záróbeszédében szólott a nemzeti gárda parancsnokainak kötelességeiről. Ha ezeket hiven teljesítik, akkor nyugodt lelkiismerettel elmondhatják, hogy becsülettel szolgálják a királyt, az országot, a kultúrát és a keresztény hitet. A helytartó beszéde végén üdvözölte az új megyei parancsnokokat.

(—) TEMESVÁR NŐI ÉS IFJUSÁGI VÍVÓBAJNOKSÁGAI. Az Electrica sportegylet vívószekosztályának rendezésében tartották meg a női és ifjúsági vívóversenyeket Temesvári bajnokságért. Az ifjúsági vívóbajnokság győztese Török E. (Electrica) lett hét győzelemmel. A második helyezett Grimm H., a harmadik helyezett pedig Munteanu Pavel lett, akik mindketten az Electrica sportegylet tagjai. A negyedik helyre Pop Andrei (Kolozsvár) került. A női vívóbajnokságot Catalan Rita (Electrica) nyerte meg öt győzelemmel. Második lett Kimmel Elli, harmadik Czapp P., negyedik Füllenz Mária. Az ifjúsági kardverseny győztese Dénes György (Electrica) nyolc győzelemmel. Második lett Árvay Zoltán, harmadik Catina V. és negyedik helyre Daneti I. került, akik valamennyien az Electrica versenyzői. Az összes versenyek értékes érem és emlékdíjazásban részesültek.

(—) Zsombolyai malomigazgató halála. Vértés Mór zsombolyai malomigazgató 80 éves korában meghalt. Gyászolják fia, Vértés Lajos dr., az egyik budapesti szanatórium főorvosa és családja, leánya, özvegy Karlsburger Erzsébet és családja. Vértés Mór még 1885-ben került mint könyvelő a zsombolyai Hengergőzmalomhoz, amelynek igazgatója lett. Tízévi igazgatói működése után 1929-ben nyugalmába vonult és azóta visszavonultan élt. Vértés Mór kiváló szakember volt és nagy tiszteletnek örvendett. Teme-tése nagy részvét közepette ment végbe.

(—) HALÁL A ZARÁNDOKLATON. A vasárnap máriaradnai férfizarándoklaton Wendling József hetven esztendőes temesgyermatai gazda is résztvett. Meghallgatta a misét, gyónt és megáldozott, aztán ima után távozott a kegytemplomból. A mikor kiért, a bejárat előtt hirtelen a szívéhez kapott és összeesett. Mire orvost hívtak hozzá, halott volt.

(—) LOICHITA EZREDES GYASZA. Özvegy Loichita, született Löbl Hermina hatvankilenc esztendőes korában meghalt. A megboldogulva Loichita Octavian nyugalmazott ezredes özvegyét gyógyolja. Temetése nagy részvét mellett tegnap ment végbe a józsefvárosi temetőben.

(—) Vasúti nyugberek fizetése. A Casa Muncii hatáskörébe tartozó vasúti nyugberek májusi illetményeit a józsefvárosi raktárfőnök-ség ma, kedden, kezdi fizetni.

MUNKAKÉPTELEN láb-fájdalmi miatt

Ha a reuma befészkelte magát végtagjaiba és az élet kinszenvedésnek tűnik, úgy olvassa el, hogyan gyógyult meg ez az ember ugyanezen fájdalomtól. Uszómester és tornatanár volt. Az év elején heves láb-fájdalmakat érzett lábaiban. Reggel, felkelés után néhány órával, még csak járni sem tudott. Masszázs próbált, mindenféle gyógyszert, rengeteg pénz költött el, de hiába. Valaki azt ajánlotta, szedjen Kruschen sókat. Kétségbeesésében vásárolt egy üveggel. Miután annak két harmadát beszédte, újra jól érezte magát, kivéve kis merevséget az ízületekben, dacára annak, hogy a közérzet kitünő volt. Kruschen újra lábra állította.

A reumatikus fájdalmakat és a zsábat a szervezetben levő húgysav túltengése okozza. Akadályozza meg a húgysav felhalmozódását és a fájdalmak eltűnnek. Eppen ezt a szerepet töltik be a Kruschen sók - megszabadítják vért a túlságos mennyiségű húgysavtól. Kruschen nagy üveg 95 leirt, kis üveg 60 leirt kapható a gyógyszertárakban és drogériákban.

(—) A KERESKEDELMI KAMARA FIATAL MUNKAERŐKET KERES. A temesvári kereskedelmi és iparkamara két fiatal, tehetséges, kereskedelmi iskolai végzettséggel rendelkező munkaerőt keres. Kérvényeket személyes jelentkezéssel a kamarai titkári hivatalában kell beadni.

(—) HALÁLOZÁSOK. Meghaltak: Taugner Anna született Schuch hatvanégy éves, Balog Mária husz napos, Budau Petru huszonhárom éves, Kirsch Anna született Fábian ötvenhat éves, Stiegenberger János tizenhat napos, Carje Vasile nyolcvannégy éves, Schmidt Irén tizenöt éves, Varga Solumbia született Borosian negyvennégy éves, Banciu Maria született Pascan harmincnégy éves.

— GÁTALJAI GAZDALKODÓ REJTÉLYES HALÁLA. Boleanta Ioan henvhat éves gátaljai gazdalkodó tegnap reggel meghalt. Halála előtt az orvos megállapította, hogy az idős ember jobbkarján ütéstől származó foltok vannak, azonkívül a nyakán karmolástól eredő sérüléseket is talált. A csendőrség olyan adatok birtokába került, hogy az öreg gazdalkodót a veje állítólag kétféle is bántalmazta és most abban az irányban folytatják a nyomozást, hogy megállapítsák, vajjon a bántalmazás következtében keletkezett sérülések okozták-e Boleanta Ioan halálát.

A Thalia színtársulat temesvári vendéjátéka május tizenhatodikán, jövő kedden kezdődik

A Thalia kolozsvári magyar színtársulat temesvári vendéjátéka május 16-án kezdődik és a megnyitó előadáson a Francia szobalány című nagysikerű vígjáték kerül színre. Temesvárott már hosszú ideje nem volt magyar színház és így a kiváló művészi erővel rendelkező Thalia együttese zsuifolt házak előtt fog játszani. A Francia szobalány szerzője Jaques Deval, aki a Tovariss című világhírű darabot is írta. A párisi bemutatásával egyidőben számos fővárosi színpadon játszották a Francia szobalányt és mindenütt óriási sikert aratott. Magyarra Harsányi Zsolt ültette át és a sikerre jellemző, hogy a kolozsvári magyar társulat öt hónap alatt eddig harmincöt zsuifolt ház előtt játszotta ezt a pompás ujdonságot.

A temesvári első előadások műsora a kö-

vetkező:
Május 16., kedd este 9 órakor: FRANCIA SZOBALÁNY (Jaques Deval, a Tovariss szerzőjének világsikert aratott legújabbn vígjátéka. Főszereplők: Fényes Alice, Beness Iona, Paál Magda, Feledi Eva, Nagy István, Tóth Elek, Mészáros Béla, Lantos Béla, Szabados Árpád. Ragyogó kiállítás.)
Május 17., szerda este 9 órakor: FRANCIA SZOBALÁNY.
Május 18., csütörtök este 9 órakor: VIA MALA (John Knittel, a világhírű svájci író páratlanul izgalmas színműve. Több mint száz előadás! Főszereplők: Erényi Böske, Fényes Alice, Paál Magda, Kovács György, Nagy István, Tóth Elek, Lantos Béla, stb.)
Május 19., péntek este 9 órakor: VIA MALA.

RIVOLI

a nagyfilmek mozija! — Kalandor nagyfilm! — I. sorozat!

Ma premier!

A fekete sas

6 rész, 13 fejezet

1. A beszennyezett arany
2. Az áruló leleplezése
3. A tirannusok csapdájában
4. A sas támad
5. A veszély előtt
6. Elítélve a kozákok által

Hősi harcok a doni kozákokkal — Eddig még nem látott jelenetek. — Páratlan színjáték!

Rendelet törvény a hadgyakorlatra behívottak jövedelméről

Kik tartoznak jelentkezni mozgósítás esetén? — Két fontos katonai rendelkezés

Bucurestiből jelentik: II. Carol király Öfel-sége fontos rendelet törvényt szentesített, amely a katonai szolgálatra behívottak (koncentráltak) anyagi helyzetét rendezi.

A kiképzés tökéletesítése és a tényleges had-erő időszaki megerősítése céljából a vonatkozó törvényt módosítani kellett, hogy a koncentráci-óra behívottak szolgálatai idejét 30 napnál to- vábbi időre is meghosszabbíthassák. Ennek kö- vetkeztében módosítani kell a koncentrációra be- hívott köztisztviselők, nyugdíjasok, munkások és magánalkalmazottak pénzügyi helyzetét úgy a tartalékos tisztekre, mint az alacsonyabb rang- fokozatúakra vonatkozóan. A törvény rendel- kézései a következők:

SZOLGÁLATRA BEHÍVOTT TISZTVISELŐK ÉS MUNKÁSOK FIZETÉSE

1. szakasz. A koncentrációra behívott tartalékos tisztek, akik nem nyugdíjasok és nem köztisztviselők, rangfokozatuknak megfelelően épen olyan fizetésben és egyéb hozzájárulásban részesülnek, mint a tényleges tisztek. Köztisztviselő alatt értendő minden olyan tisztviselő, aki az ál- lami, tartományi, községi, önkormányzati intéz- meny vagy állami kereskedelmi vállalat költség- vetésében fell van véve, vagy olyan intézmény tagja, amelynek költségvetését az állam ellen- őrzi.

2. szakasz. A köztisztviselő és nyugdíj- tartalékos tisztek fegyvergyakorlat ese- tén, amely 30 napnál nem tart tovább, megkap- ják úgy a fizetésüket, vagy nyugdíjilletményei- ket, mint katonai zsoldjaikat, valamint a ka- tonai rangjuknak megfelelő illetményeket. Ha a fegyvergyakorlat 30 napnál tovább tart, a 31-ik naptól kezdve joguk van úgy a polgári fizetésü- ket, nyugdíjukat, vagy pedig a katonai rangfoko- zatoknak megfelelő fizetést az összes járulékok- kal tetszés szerint igényelni. A polgári fizetés magába foglalja a költségvetésben előírt össze- get, a napidíjat és a tisztviselő részére negállá- pított lakbérpótlékot. Ha az illető a polgári fi- zetést választja, a fizetés mellett a rangjának megfelelő élelmezést is kapja.

Az alacsonyabb rangfokozatú köztisztvise- lők rendszeres havi fizetésüket kapják, az élelme- zést pedig rangjuknak megfelelően természet- ben, vagy pénzben. Ugyanez a joguk van azok- nak a tisztviselőknél (tartalékos tisztek, vagy alsóbb rangfokozatúak), akiknek nincsen rendszeres havi fizetésük, hanem napidíjat kapnak, amely- ből nyugdíjalapra levonások történtek. Ha ilyen levonásokat nem eszközölnek, az 1-ső szakasz- ban előírt intézkedések vonatkoznak rájuk is, ha tartalékos tisztek, ha pedig alsóbb rangfoko- zatúak, akkor a katonai zsoldjuk mellett fél napidíjat is kapnak.

Fegyvergyakorlatra tartalékos tisztként behívott nyugdíjas katonáknak nyugdíjilletm- nyek helyett katonai rangjuknak megfelelő fi- zetést utalnak ki a megfelelő járulékokkal.

KERESKEDELMI TISZTVISELŐK FIZETÉSE

3. szakasz. Azok a kereskedők és iparosok, akiknek a vállalatánál ötnél több munkásuk és tisztviselőjük van, ha a fegyvergyakorlat 30 na- pnál tovább tart, kötelesek, ha a munkás, vagy tisztviselő két évnél régebben van szolgálatuk- ban és ha az illető nő, vagy családfenntartó, mindaddig, amíg üzemeiket, vagy vállalkozásu- kat fenntartják, az illető munkás, vagy tisztvi- selő fél fizetését a gyakorlat tartama alatt fol- yósítani. Ezt az összeget az illető családjának fenntartására kell fordítani. A fegyvergyakor- lat befejezése után valamennyi köz- és magán- tisztviselő, illetve munkás jogszerint visszatér ál- lásába.

A KATONAI OKMANYOK JELENTŐSÉGE

A nemzetvédelmi minisztérium közleményt bocsátott ki azokról az előírásokról, amelyeket a tartalékos tiszteknek, altiszteknek, a kiegészít- ő, (completeare), tartalékos és népfelkelőknek mozgósítás esetén alkalmazkodni kell. A köz- lemény szövege a következő:

1. Mindenki katonai lивrettel kell, hogy ren- delkezzék, amely láttamozás végett évente egy- szer bemutatandó. Ennek időpontját a sajtó, rá- dió, vagy más hírszolgálati eszköz útján közlik. A kiképzésüket elvesztették, kötelesek az illeté- kes hadkiegészítő parancsnokságnál új katonai könyvecské kiállítását kérni.

Mindenféle végleges lakásváltoztatást sze- mélyesen, vagy írásban, legkésőbb öt napon be- lül közölni kell a hadkiegészítő parancsnokság-

gal és azzal a katonai egységgel, ahol az illető szolgálatot teljesített. Aki 15 napnál huzama- sabb ideig marad távol lakásáról, bízva meg csa- ladjának egyik tagját, barátját, vagy ismerősét, hogy a részére érkező katonai parancsokat, vagy a helyi hatóságok által a sajtóban, hirdet- ményekben, vagy más úton közzét és reá is vo- natkozó katonai természetű rendelkezéseket nyomban továbbítsa utána.

3. A lивretten kívül mindenki sárga, piros, vagy fehér munkamozsósítási, vagy fehér „öt- honmaradási“ (ordin de rămănera la vatra) be- hívó parancsal kell rendelkeznie. Ez a cédula a katonai könyvecskébe kell legyen beragasztva. Aki hasonló cédulával nem bír, azonnal kérjen felvilágosítást az illetékes hadkiegészítő pa- rancsnokságtól.

KIKNEK KELL JELENTKEZNI?

4. Mozsósítás esetén csak azoknak kell je- lentkezniük, akik sárga, vagy piros behívó pa- rancsal rendelkeznek és pedig olyan módon, a hogyan azt a kiadó mozsósítási parancs elő- írja. A kiknek fehér munkamozsósítási (ordin de mobilizare pentru lucru), vagy fehér „öt- honmaradási“ cédulájuk van, nem jelentkeznek ka- tonai egységükkel, csakis abban az esetben, ha külön, névre szóló parancsot kapnak.

5. Valamennyi sárga, vagy piros behívó pa- rancsal rendelkező egyén, behívás esetén kö- telek:

„A Bánság után most a Székelyföld jár elől a jó példával”

A Magyar Népközösség hivatalos közleményei

A Magyar Népközösség szervező munkájával újabb fontos mérföldjelhez érkezett. A Székely- földön mindeze ideig a csikseredai és a székelyud- varhelyi tagozatok alakultak meg, az utóbbi a na- pokban tartotta nagy jelentőségű értekezletét, mely- nek során a különböző tisztségekre a következők választották meg: Elnök: dr. Filó Ferenc, aleln- ökök: Biró István (Olasztelek), Orosz Károly (Szentkereszt) és dr. Vágó György (Székelyud- varhely). Kulturális szakosztály elnöke Biró Lajos, társelnöke Dobos Ferenc (Székelyudvarhely). A gazdasági szakosztály elnöke Szakást Zoltán (Bik- falva), a szociális szakosztályé dr. Hadnagy Károly (Székelyudvarhely). Előadók a Gazdasági szakosz- tálynál: ipar: Bartók Lajos lakatos Székelyudvar- hely, kereskedelem: Zárug Endre kereskedő Székelyudvarhely, mezőgazdaság: Ugron Pál birtokos Fátfalva, szövetkezet- és hitelügy: Paál Dénes unit. Ielkész Siménfalva. A szociális osztály elő- adói: népegészségügy: dr. Gyarmathy Dezső orvos Székelykeresztúr, szomszédsági szervezet: dr. Szentmiklósi Ferenc tanár Székelyudvarhely, mun- káskérdés: Dénes Lajos vállalkozó, Székelyudvar- hely, karitatív-ügyek: dr. Gyárfás Pálné, Székelyke- resztúr. Az értekezleten egyébként jelent volt Ple- soianu Ioan ezredes prefektus is, aki szívesen for- mában üdvözölte a megye magyarságának össze- gyűlt vezetőit és azon reményének adott kifejezést, hogy a Front szellemében jó egyetértés fog ki- fejlődni a magyar kisebbség és a román többség, különösen a hatóságok között. A Bánság után most

a Székelyföld jár elől jó példával. A szervezés erős ütemben folyik s rövidesen sor kerül a Háromszék megyei tagozat megalakulására. A Népközösség ve- zetőségének az az elhatározása, hogy a tagozatok a lehető legrövidebb időn belül Erdély egész teri- letén megkezdjék működésüket.

A zsidó etnikai származású polgárok honossá- gának felülvizsgálása az illetékes hatósági fóru- mok tévedésből nagyon sok magyar etnikai származású polgárnak is megsemmisítették állampol- gárságát. Ezzel a kérdéssel kapcsolatosan felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy magyar etnikai származásukat igazoló irataikkal mielőbb jelenjenek meg az illetékes járásbíróóságokon, hogy ott a vég- rehajtott törvényt hatálytalanítsák. Az állampol- gársági listából kimaradtaknak most folyó össze- írására vonatkozó rendelkezést egyébként nem tar- tjuk kielégítőnek és célravezetőnek. A Magyar Népközösség vezetősége már régebben egy 1 szakaszos törvénytervezetet nyújtott be, amely egyben al- kalmas volna arra, hogy ezt a kérdést jobban szel- lemében rendezzék.

A Romániai Magyar Népközösség bukarestii kirendeltség irodáját dr. Mikó Imre ügyvéd a N. U. F. Legfelsőbb Tanácsának tagja vezeti. címe: Bucuresti, Calea Victoriei 128a, teaj II. Te- lefon: 45824.

Nagy sikert aratott Newyorkban a román kiállítási pavillon

Kétszázszemélyes vacsora a megnyitó ünnepegen

Newyorkból jelentik: A világkiállítás román pavillonja bemutatja az ország érdekében kifejt- tett husz éves propaganda működését. Fényképek és hangos filmek készültek a pavillon fel- avatásának ünnepegeről és az amerikai közön- ség megcsodálhatta a különböző vidékek nemze- ti viseletét, a román katonai orvosok egyenru- háit. Az orvosok ugyanis résztvesznek a nem- zetközi orvoskongresszuson. A csarnok nagyter- mében adott diszbanketten Gusti és Radu Iri- mescu miniszterek elnököltek és a meghívott kétszáz vendég eredeti román ételeket és borot- kát fogyasztott, közben pedig Grigoras Dinicu

és Fancia Luca zenekarai román népdalokat ad- tak elő.

A kiállítás zenetermében Enescu diszhang- versenyt vezényelt, amelyen a newyorki filhar- monikusok zenekara szerepelt. A megjelentek sokáig és lelkesen tapsolták a román zenét. Az amerikai lapok dicsérik Cantacuzino és Doicescu építész nagy munkáját. A két építész terve- zte ugyanis a román kiállítási csarnokot. A ro- mán kiállítási csarnok felavatásán több neves személyiség között megjelent Laguardia, Newyork főpolgármestere, aki beszédében hangsú- lyozta, hogy az Egyesült Államok népe előtt rendkívül rokonszenves a román nemzet.

Előkezületben: „A SZENTPÉTERVÁRI FEHÉR ÉJSZAKÁK” legszebb orosz film

A keddi májusi ájtatosság a temesvári templomokban

A püspöki székesegyházban kedden este hét órakor magyar ájtatosság és szentbeszéd lesz, amelyet Metzger Márton dr. prépostplébános tart „A hős Krisztus címen. A belvárosi plébániatemplomban nyolc órakor német ájtatosság, szentbeszéd nincsen. A gyárvárosi plébániatemplomban hét órakor német ájtatosság, szentbeszéd nem lesz. Az erzsébetvárosi plébániatemplomban az egész héten át német nyelvű konferenciabeszéd, tartja Pater Johannes. A józsefvárosi plébániatemplomban egynegyednyolc órakor német szentbeszéd és német ájtatosság, tartja Nie-

dermayer Viktor káplán. A mehalai plébániatemplomban német ájtatosság, szentbeszéd nincs.

SPORTSEMÉNYEK

Izgalmas játék keretében a román válogatott legyőzte a jugoszlávokat

Románia—Jugoszlávia 1:0 (0:0)

Károly Kupa mérkőzés Bucurestiben. Bíró Scarpi. 25 ezer néző.

Nehéz harcot kellett megvívnia a válogatott csapatnak, mert a jugoszlávok végig elszántan védekeztek. A játék kezdetétől védekező rendszerrel dolgoztak. A középfedezetet hátravonták, ezzel szemben a két összekötő szintén hátrább vonult. Ennek ellenére főleg a második féldőben a román válogatott egymásután vezetett támadásait az ellenfél kapuja ellen és a vendégcsapat csak kiválóan működő közvetlen védelmének köszönheti, hogy egyetlen góllal megúsza a mérkőzést. A román válogatott tagjai végig lendületesen és teljes erőbedobással játszottak, aminek meg is lett az eredménye, mert Dobaynak két percel a befejezés előtt sikerült a győztes gólt berugnia.

A két csapat a következő összeállításban játszott: Románia: Pavlovici — Bürger, Sfera — Vintila, Feraru, Demetrovici — Orza, Ploesteanu, Marksteiner, Bodola, Dobay. Jugoszlávia: Glaser — Milutin, Motosici — Manole, Pozseda, Lechner — Sipos, Vuiaadinovits, Lesznik, Motosici II., Kokotovici.

Románia kezd és azonnal támadólag lép fel, Dobay lövése az első percekben a kapufán csattan. A jugoszláv csapat is feljön, Sipos átveszi a védelmet és Bürgernek csak az utolsó percben sikerül mentenie a helyzetet. Ujra Sipos az, aki veszélyeztet, most azonban Demetrovici szereli. Mindkét kapúnál adódnak helyzetek, a csatárok vagy lekésik a beadásokat, vagy pedig kapu mellé rugják a labdát. Marksteiner 20 méteres szabadrugását Glaser szép stílusban fogja. A 32-ik percben Feraru megsérül, egy időre elhagyja a játékeret, majd újra visszajön, de csak a jobbszélén statizál. Helyét a csapat tengelyében Ploesteanu foglalja el, aki végig megfelelt. — Szünet után Jugoszlávia azonnal veszélyeztet, ám Bürger a helyén van és korát meghazudtoló gyorsasággal veri vissza a támadásokat. Lesznik kerül egyszerű helyzetbe, közeli lövést azonban Pavlovici kivédi. Váltakoznak a támadások, hol a román csapat veszélyez-

tet, hol pedig a jugoszlávok támadnak erélyesen. Bodola és Dobay lövései Glaser zsákánya. Sipos nagyon veszélyes, szerencsére Demetrovici állandóan résen van és nem igen engedi szóhoz jutni. Bodola nagy lövését Glaser csak szögletre bírja menteni. A román csapat főlényre állandósul. Egymásután gördülnek a támadások, a gól már a levegőben lóg. Marksteiner, Dobay, Bodola lövései kapu mellett, vagy felett süvitenek el. Amelyek kapura mennek, azok Glaser kezébe kerülnek. A játékból ítélve ezt a mérkőzést a román csapat nem veszítheti el, mert állandóan támad. Végre két percel a befejezés előtt Orza — Dobay — Orza — Feraru a labda útja. A szélső beadása Dobayhoz kerül, aki nagy lövéssel megszerezte a győzelmet jelentő gólt. 1:0.

A román csapat megérdemelte a győzelmet, mert végig többet és veszélyesebben támadott ellenfelénél. A közvetlen védelemben Bürger kimagaslóan a legjobb volt, Pavlovici sem vétett nagyobb hibát, Sfera mérsékelttel teljesítményt nyújtott. A fedezetsorban a két oldal fedezet sikeresen oldotta meg a reábiztosít feladatát, míg Feraru lesérülései nyújtott elfogadhatót. Ploesteanu, úgy a középfedezet posztján, mint elől is megfelelt. Ezmondható az ujonc Marksteinerrel is, akinek lövései mindenkori veszélyt jelentettek. A támadó sor legveszélyesebb és legjobb tagja Dobay volt. Bodola és Orza is jók voltak.

A veszteseknél Glaser volt a legjobb ember, nem az ő lelkén szárad, hogy kintinó védeése ellenére a román csapat nyerte meg a mérkőzést. A védelem másik legjobb embere Motosici I. volt. A fedezetsorban Pozseda és Lechner játszottak jól. A csatársor úgy a védelemben, mint a támadásban is alaposan kivette a részét. A legjobb csatárjátékos kétségkívül Sipos volt, aki egymaga számtalan esetben tört kapura anélkül, hogy lövései sikerültek volna. Scarpi jól vezette a mérkőzést.

Barátságos mérkőzés keretében legyőzte a Chinezul-Ilsa a Ripensia együttesét

A két csapat barátságos találkozója csak az első féldőben szórakoztatta a kevésszámú közönséget. Akkor a Chinezul-Ilsa lendületesen játszott, és a Thierjung vezényletével szépen működő csatársor négy gólt rugott az ellenfél kapujába. A második féldőben teljesen elapósodott a játék. A lila-kékek csatársora leállt, a Ripensia csatársora pedig negyven percig eredménytelen kísérleteket tett a gólszerzésre. Unalmas játék után végre Schwartz berugta a Ripensia első góliját és két percel később Simatoc beállította a végeredményt. Így lett 5:2 (4:0) az eredmény. A Chinezul-Ilsa védelme megfelelt. A csatársorban azonban csak Thierjung, Malita és Szilárd játszott jól. A Ripensia tartalékolt és felfogott csapata nem tudott komoly jótéket mutatni.

Vereséget szenvedett a CAMT csapata Craiován
A CAMT győzelmi sorozatát a Crai Iovan szaktította meg, amely 2:1 (0:0) arányban vereséget

mért a bajnokjelölt csapatra. A CAMT csatársora az első féldőben fölünyben volt, de nem tudta a kínáló helyzeteket kihasználni. Ezzel a vereséggel a CAMT előnye két ponttal csökkent.

A kerületi bajnokság eredményei

Az elsőosztályú bajnoki mérkőzések eredményei a következők: Electrica—Rapid 4:0 (2:0), Jandarmi—Fratelia 2:1 (0:0), CFR—Vulturi 2:2 (2:2), Bohn—Politechnica 4:2 (1:1), Jimboliana—Progressul 4:1 (2:1). A második osztályban a következő eredmények voltak: K-dima—Ancora 8:0 (5:1), Fortuna—Cultura 2:1 (2:1), Victoria—CSHN 1:1 (0:0), Patria—Freidorf 2:2 (1:0), Dura—III. kerületi FC 3:0 (2:0).

CAO kombinált—UDR vegyes 2:2 (2:1)

A két csapat Resicán barátságos mérkőzését játszott, amely döntetlenül végződött. Az UDR első csapatából csak a közvetlen védelem játszott,

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen

JAWOL

B-liga mérkőzések. A nemzeti bajnokság keretében a bajnokjelölt TMAC csapata Craiován játszott, ahol elszentvedte első tavaszi vereségét. Craiu Iovan — TMAC 2:1, Jiul — Vulturi 2:1, Universitatea — Monopol 3:1, Olimpia — Tricolor 3:0, Nagyszében és Nagyvárad ifjúsági csapatai Váradon játszottak az Unirea kupáért. A győzelmet nagy meglepetésre, de teljesen érdemelten Nagyszében csapata nyerte meg. Eredmény: 3:2 (1:1). — Barátságos mérkőzések: Chinezul — Ripensia 4:2, SSMR — CFR Piski 7:3, Kispest — Tricolor 1:1 (1:1), Kispest — Victoria 3:2 (1:1) Ploestiben.

Sport-Foto-Optic
A legolcsóbb sportcikkék és azok javítása.
A. M. Mülley-nél
TIMIȘOARA
I., Strada Solderer 11. sz.

Pontot veszített a Ferencváros

A magyar nemzeti bajnokság keretében az Ujpest, Taxisok, Szeged biztosan nyerték mérkőzéseiket, míg a Ferencváros egy pontot leadott a Szolnok ellen. Eredmények:

Ujpest—Phöbus 4:1 (0:1). Az első féldőben a Phöbus volt a többet támadó fél, míg szünet után az upesti csapat került döntő fölünybe és biztosan nyerte a mérkőzést.

Taxisok—Zugló 4:1 (2:0). A Zugló újabb veresége révén nem igen maradhat az első osztályban.

Szeged FC—Elektromos 3:1 (2:0). A Szeged könnyű győzelmet aratott az erőtlenné játszó villamos csapat felett.

Szolnok — Ferencváros 1:1 (1:1). Igen élénk iramu mérkőzést vívtak a csapatok Szolnokon. Mind a két gól az első féldőben esett.

Nemzeti — Budafok 4:2 (2:1). A Nemzeti végig fölünyben játszott és biztosan nyerte a mérkőzést.

Állampolgársági ügyekben nem a tábla, hanem a semmitőszék a fellebbviteli fórum

Nagyváradról jelentik: Fenyvesi József, a személyi adatok szerint római katolikus vallású, német nemzetiségű, kolozsvári asztalos és neje Herschkovics Etel 1938-ban kérvényt adtak be a szatmári polgármesteri hivatalhoz, kérve, hogy vegyék fel őket utólag az állampolgársági névjegyzékbe. Fenyvesi igazolta, hogy a szatmármegyei Hír községben született, szatmári illetőségű és az általános összeírásnál távol volt és azért nem jelentkezett. A szatmári polgármesteri hivatal a bizonyítékok alapján el is rendelte Fenyvesinek és családjának az állampolgársági névsorba leendő utólagos beírását. A polgármester határozata ellen az állam szatmári ügyvédje jogorvoslattal élt, mert szerinte Fenyvesi nem igazolta, hogy hol tartózkodott az összeírás idején és miért nem tudott jelentkezni. Nyíri Adolf református vallású vasuti ellenőr, nagyvárad lakos a nagyvárad városi lakosként kért utólagos beírását az állampolgársági névjegyzékbe. A polgármester azonban nem adott helyt a kérésnek, mert Nyíri nem igazolta, hogy nem vesztette el az állampolgárságát. Nyíri időközben meghalt és özvegye a törvényszékhez fordult jogorvoslattal. A törvényszék helyt adott a jogorvoslatnak és elrendelte Nyíriné utólagos beírását a névjegyzékbe. A törvényszék határozata ellen az állam ügyvédje élt felfolyamodással. A nagyvárad ítéletábla elé mára volt kitűzve mindkét ügy, a tábla azonban az érdemi tárgyalás mellőzésével kimondta, hogy az iratokat felterjeszti a Legfelsőbb Semmitőszékhez, mivel állampolgársági ügyekben nem a tábla, hanem a Semmitőszék a fellebbviteli fórum.

= KÖZGAZDASÁG =

Egyetlen szövetségben egyesültek a helytartóság kereskedelmi testületei

A temesi királyi helytartóság területén működő különböző kereskedelmi testületeknek mintegy háromszáz tagja jelent meg a temesvári kereskedelmi és iparkamara tanácstermében, hogy egyhangú hozzájárulással kimondja a bánsági kereskedelmi testületek szövetségének újjászervezését és ezzel új alapokra fektetett szervezés eredményes munkáját egy tetterős és életképes csúcstípusmunkával biztosítsa.

Öt vármegye területéről harminckettő egyesület tagjai gyűltek össze.

Impozáns manifesztáció volt ez az alakuló közgyűlés, amelyet közgazdasági jelentősége mellett egyben ünneppé avatott a megjelent előlétségek díszes sorozata. A kereskedelem zárt sorokban jelentkező tagjainak lelkes közgyűlésén megjelent Marta Alexandru dr. királyi helytartó is, továbbá Popovici Virgil ezredes, megyei prefektus, Niculescu-Ritz, a Sfatulok országos szövetségének bucestii elnöke, Panescu S. Nic. volt szenátor, a bucestii kereskedelmi és iparkamara volt elnöke, a Sfatul-szövetség alelnöke, Andreescu, az olteniai Sfatul körzet elnöke, Giurcaneanu Eduard, a temesvári kereskedelmi és iparkamara elnöke, Suci Mihai, a kamara kormánybiztosa, Pacurariu Brutus az aradi kereskedelmi kamara főtitkára, Popescu Grigore, a lugosi kamara elnöke, Muresan Axente, a resicai kereskedő elnöke, az eddigi szövetség elnöke.

Az újjászervezés munkáját megerősíteni hivatott alakuló közgyűlést Muresan Axente nyitotta meg, aki bejelentette, hogy

Oprea Ion volt szövetségi elnök lemondott, majd rámutatott arra, hogy kettős irányban kell az alapszabályokat módosítani. Egyrészt

ki kell terjeszteni a szövetség hatáskörét és munkaterét az egész helytartóság területére,

másrészt pedig ezt a munkát összhangba kell hozni az új alkotmány elveivel.

A közgyűlés erre kimondta az újjászervezés munkájával kapcsolatban az alapszabályok módosítását, az új szövetség megalakulását, majd áttért az igazgatóság megválasztására. Brebenariu Vasile igazgató indítványára a közgyűlés nagy lelkesedéssel

Besa Cornel mérnököt, a kereskedelmi és iparkamara alelnökét, a Kereskedők Egyesületének elnökét választotta meg,

aki nyomban át is vette az elnöki széket, majd megválasztották az egyes megyék elnökeit. Temesmegyéből Bossel Alexandru, Bojnica Cornel és Henz József, Szörénymegyéből Popescu Grigore lugosi kamarai elnök, Krassómegyéből Muresan Axente lettek az új föderáció alelnökei, míg Arad- és Hunyadmegyék alelnökeit később jelentik be a megyei kereskedelmi testületek és optálás utján töltik be a tisztséget.

A közgyűlés ezután Besa elnök javaslatára egyhangú hozzájárulással Dragan-Körner Iosif dr. ügyvédet választotta meg a szövetség vezértitkárának. Ennek a kiváló képzettségű és nagy tudású jogásznak a megválasztása a legalkalmasabb férfiút állította erre a felelősségteljes pozícióra.

Az alakuló közgyűlés folyamán megjelent Marta Alexandru dr. királyi helytartó, akít a megjelentek kitörő lelkesedéssel fogadtak. Az újjáalakulás hivatalos tényle ezzel 'innepi ülésnek' emelkedett, amelynek bevezetésében Giurcaneanu kamarai elnök meleg szavakkal üdvözölte a királyi helytartót. Ezután Besa Cornel elnök jelentést tett a szövetség újjáalakulásáról és annak indokairól, majd kérte Marta Alexandru dr. jóindulatát a jövőre nézve. Ezután az egyes megyék delegátusai, mint szövetségi elnökök szólaltak fel és

bejelentették csatlakozásukat az új szövetséghez.

Niculescu-Ritz a közgyűlés napját történelmi jelentőségűnek mondotta a kereskedelem megszervezése szempontjából. Andreescu, az olteniai testületnek nevében üdvözölte a szövetséget.

Marta Alexandru királyi helytartó szólt fel ezután általános érdeklődés közepette és örömmel vette tudomásul, hogy egységes megmozdulás révén

a királyi helytartóság egész területén működő kereskedelmi testületek egyesültek az új alkotmány szellemében.

Ezt a célravezető törekvést látva, megígérte, hogy a legmesszebbmenő támogatást nyújtja a szövetségnek, amelyre az a feladat vár, hogy egymás mellé kerülve a kereskedelem képviselőivel, nemzetiséggel és vallásra való tekintet nélkül együttműködjenek a szakmai kérdésekben. Szükség van a kereskedelem egyesülésére azért is, mert a sok törvényes intézkedés az egyszerű

Közel 3 milliárd dollár kifizetése dacára is nőtt Európa amerikai háborús adóssága

Még mindig 11 milliárd dollárt követel Amerika. Románia tartozása 44 millió dollár

Közöltük, hogy a román kormány washingtoni követsége utján Amerikának fizetési készségeit jelentette be a háborús adósságok törlesztésére. Románia háborús adóssága az 1934. óta esedékes kamatokat nem számítva, Amerikával szemben 44 millió 590 ezer dollár. Kétféle tartozás kell megkülönböztetni: a szűkebb értelemben vett háborús adósságot és az úgynevezett „relief-bonds”, amely árutartozás a háború alatt szállított felszerelésért. Az első kategória fizetése a Hoover-moratórium óta a költségvetésben nem szerepel és a 44.590.000 dolláros fenti adósságtól független. A relief-bonds az 1935—36 évi költségvetésben 1 milliárd és 400 millió lejlel szerepel. Románia egyéb háborús adósságai volt szövetségeseivel szemben:

Anglia 18.448.200 fontsterling,
Franciaország 525.000.000 aranyfrank,
Olaszország 157.911.817 lira.

A Hoover-moratórium alapján ezen összegek fizetése fel lett függesztve. Ellenben továbbra is fizetjük a semleges államokkal (Svájc, Dánia és Norvégia) szembeni tartozást, amely jelentősen apadt.

A beruházási kötvények sorrolásának eredménye

A beruházási (Inzestrare) kötvények május elseji 18-ik húzásán az 1.506.280. sz. kötvény 3 millió, az 55.831 és 3.617.680 sz. kötvények 1—1 millió, az 1.968.783, 2.587.126 és 3.715.554 sz. kötvények egyenként 500 ezer lejes prémiumot nyertek. További prémiumok: 250 ezer lei: 89.014, 1.934.430, 2.118.366, 3.718.189, 100 ezer lei: 28974, 95023, 95305, 238950, 572752, 647992, 668883, 736914, 752446, 786790, 974990, 129274, 1439077, 1451987, 1555147, 1575105, 1612984, 1684903, 1741859, 1819722, 18622462, 1862463, 1866012, 2073429, 2083947, 2395637, 2518942, 2518951, 2859192, 2918458, 2991233, 3062290, 3084275, 3129550, 2292035, 3469, 036, 3520561, 3707736, 3737641.

Ezenkívül igen sok kötvényt 1000 lejes prémiummal sorsoltak ki.

Helvszűke miatt ezen listát nem közölhetjük,

A kifizetéseket június elsejétől Bucurestiben a Banca Nationala, vidéken pedig a jogbank fiókjai eszközölik.

Árfolyamok

HÉTFŐ, MAJUS 8.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Holland forint: 75.28—76.45, belgas 23.87—24.23, angol font 662.40—672.75, olasz lira 7.172—7.172, dollár 141.52—143.59, francia frank 3.78—8.85, svájci frank 31.81—32.29. Ezekben az árakban a devizafelár is bennefoglalatik. Dinár 2.898—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

kereskedő részére olyan labirintust terem, melyben saját erejére támaszkodva, eligazod képtelen.

A közgyűlés élénk tapsal fogadta a királyi helytartó szavait, majd Besa elnök indítványára egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy hódolótávíratot intéz OFélsége II. Carol királyhoz egyben üdvözölő táviratot küld Calinescu miniszterelnöknek és Valcovi egyetemi tanárnak.

Utána megválasztották az egyes megyei választmányi tagjait. Ezek a következők lettek Temesmegyéből Roxin-Bibescu Iosif, Taran Traia, Ritter Károly, Pora Constantin, Scheer József és Thomas Herbert. Krassómegyéből Tulescu Gheorghe, Bloch Béla, Bejenaru Petru és Balea Traian. Arad-, Szörény- és Hunyadmegyei választmányi tagjait utóbb jelentik be. A feltöltőbizottság tagjai lettek: Carabas Romulus, Brebenariu Vasile, Popa Nicolae (Lippa), póttagok Hack János (Betta), Krayer Elemér és Murariu Gheorghe (Lugos).

Besa Cornel elnök ezután közölte, hogy a felosztott Lloyd-társulat égisze alatt működő Lloyd-klubot idővel kifejlesztik a szövetségbe tartozó kereskedők társadalmi érintkezési helyévé. Több felszólalás után a közgyűlés véget ért.

A Daily Mail táblázatot közöl az európai államoknak Amerikával szemben fennálló tartozásairól. Ezek a tartozások a kamatok felhalmozódása folytán meghaladják az eredeti, kezdeti adósságokat. A táblázat érdekesebb része dollárban:

Anglia: Eredeti összeg 4.368.000.000, fizetve 2.025.848.817, fennmaradt: 3.160.881.946.

Franciaország: Eredeti összeg 3.863.650.000 fizetve 436.075.891, fennmaradt 3.615.144.293.

Olaszország: Eredeti összeg 2.004.900.000, fizetve 100.829.880, fennmaradt 1.917.643.827.

Oroszország: Eredeti összeg 371.038.000, fizetve 8.750.312, fennmaradt 362.288.407.

Magyarország: Eredeti összeg 1.908.000, fizetve 488.466, fennmaradt 1.803.559.

A teljes táblázat szerint:
Amerika Európának adott dollárban: 10 milliárd 389.764.000. Európa ebből fizetett 2 milliárd 731.635.551. Fennmaradt adósság tehát 10.962.561.119 dollár.

Tehát ma Európa 572.797.119 dollárral többel tartozik Amerikának, mint amennyit eredetileg kölcsönvett.

Kötelező a hadikölcsönjegyzés Amerikában

A washingtoni szenátus katonaiügyi bizottsága elfogadta Lee demokrata szenátor indítványát a tőkének háború esetén való mozgósításáról. Eszerint vagyonához mérten minden amerikai köteles lesz háború esetén 50 éves kibocsátású 4 és felszázalékos államkölcsönjéket vásárolni. Ez az első eset, hogy valamely állam a kötelező hadikölcsönjegyzést törvénybe iktatja.

— A fogasztási helyiségekben kiadott jegyzékek bélyegzése. A repülőalapról szóló törvény értelmében a fogasztási helyiségek tulajdonosai a helyiségben történt fogasztásról felbélyegzett jegyzéket tartoznak kiállítani. A bélyegzésnek a kis alaku, kettős bélyeggel kell történnie, a 20 leitől 99 leig terjedő fogasztásnál 1 leu, 100 leitől 10.000 leig történő fogasztásnál 2 leu bélyeg teendő a jegyzékre. A Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége felhívja a bármilyen természetű fogasztási helyiségek tulajdonosait, hogy a törvény rendelkezéseinek megszegését a Nemzeti Repülőalap közegel szigorúan büntetik s azoknak pontos betartásáért egyformán felelős úgy a helyiség tulajdonosa, mint a fogasztott cikkek vételárának beszédésével megbízott alkalmazott.

— Leépíti magát a Bata-üzem. A Bata konzernben az új helyzetnek megfelelő átszervezés előkészítése folyamatban van. A konzern vezetősége rendkívüli közgyűlést hívott össze, a melyen új igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokat választanak a Bata A. G. igazgatóságába. Ugyanekkor az igazgatóság javaslatot tesz az 526.200.000 csehkorona részvénytőke leszállítására, amit az tesz indokoltá, hogy a konzern keretei valószínűleg az új helyzetnek megfelelően megsűkülnek.

Nem lesznek ülnökök a munkabíróságon

Lényeges módosításon megy át a munkakihágási törvény

A törvényhozó tanács kedvezően véleményezte a munkabíróságról szóló 1933. évi február 15-iki törvény módosítását, amely gyökeres lesz. A készülő módosítás szerint:

1. Megszűnik a delegátusok (ülnökök) részvétele a munkabíróságnál, kivéve a kollektív szerződés tárgyában keletkező konfliktusokat.
2. A munkabíróságba olvad be a végzett munka értékek biztosításáról szóló törvény alapján létesített választott bíróság. (Amit már a korábbi törvény is elrendelt.)

Szigorúan ellenőrzi a házépítési illeték befizetését a munkáspénztár

A Monitorul Oficial ez év március 30-iki számában jelent meg a munkásházak építéséről szóló törvény, amelynek 46. szakasza úgy intézkedik, hogy

mindazon munkaadók, akik ötnél több alkalmazottat foglalkoztatnak, a házépítő-alap javára 3 ezrelékes illetéket tartoznak leróni

az összes alkalmazottak fizetése után. Ezt az illetéket a társadalombiztosítási pénztárnál kell fizetni. A fenti illeték alól csak azok mentesülnek, akik igazolják, hogy az utóbbi öt év leforgása alatt munkáslakásokat építettek saját költségükön, még pedig annyit lakást, amely alkalmazottaik legalább 25 százaléka részére elégséges. A mentesség csak öt évi időtartamra vonatkozhat. A fenti illetéket kivül

minden alkalmazott, aki tagja a társadalombiztosítónak, heti 1 leu illetéket kell leróni a fenti alap javára.

Ezt az illetéket az alkalmazott viseli, a munkaadó azonban köteles azt levonni, befizetni és a fizetési lista külön rovatában feltüntetni. Azok esetében, akik bélyeggel röjlik le az illetéket, ez a heti egylejes illeték is bélyeg alakjában róható le a Fondul Muncii bélyegével együtt. A fenti rendelet pontos alkalmazására a betegsegélyző pénztárak most újból felhívták a munkaadók figyelmét.

3. A munkabírósághoz kerülnek a szakmai képzésről, az IOV-ról és a munkáspénztárról szóló törvények egyes kihágásai.

4. Tágulni fog a munkabíróság illetősége, mert az eddig abból kizárt alkalmazotti kategóriák (ügyvezető igazgató, stb.) perel is oda fognak tartozni.

5. Végül az új törvény kodifikálni fogja a tárgyban létesült joggyakorlatot.

— Milyen ipari vállalatok létesülnének a temesvári szabadzónában? Ismét napirendre került a Bánság elektrifikálásának terve. Az Elgiba és a Temesváron tárgyaló német bizottság hatalmas arányú vízerőtelep felállítását tervezi, amely Arad, Temes-Torontál, Krassó és Szörény megyék elektrifikálásának célját szolgálná. A Consunm szerint a villamosmű látná el árammal a Temesvár mellett felállítandó szabad zónát is a szükséges árammal. Ebben a szabad zónában főképp élelmiszeripari, butoripari és bőripari vállalatok épülnének német érdekeltségekben, de ugyanitt hatalmas gabona tárházakat és hűtőberendezéseket állítanának fel. A temesvári szabadzóna felállításával kapcsolatban a Bega-csatorna nagyarányú kibővítésének terve is aktuálissá vált, amihez hír szerint már Jugoszlávia is hozzájárult.

— Zárlatot vezettek a bodoki Matild-forrás tulajdonosainak vagyonára. A bodoki Matild-forrás tulajdonosai és több község között per folyik. A kilenc község nevében Rauca-Reuceanu Izidor és Emil Călugaru dr. sepsiszentgyörgyi ügyvédek tették feljelentést a Matild forrás birtokosainak vezetősége ellen. A feljelentők azt kérték, hogy az összes birtokosok vagyonára vezessenek büntügyi zárlatot és rendeljék el a biztosítási végrehajtást. A törvényszék helyt adott a kérésnek. A határozat értelmében biztosítási végrehajtást vezetnek a forrás-birtokosok vagyonára, annak a névsornak az alapján, amelyet a feljelentő ügyvédek terjesztenek be a törvényszékhez. A feljelentés szerint a kilenc politikai községet mintegy 10 millió lei károsodás érte és a végrehajtásokat ennek az összegnek az erejéig eszközölk.

KÖNYVEK

(—) GLEICHEN-RUSSWURM: A BAROKK. Az európai Kultura Története c. sorozatban jelenik meg Gleichen-Russwurm: A barokk c. köteté, amely valóban világhírűnek mondható. Tartalmából kiemeljük: Társadalom és erkölcs. Németország és a barokk, Pompa és paróka. Anglia forrongó százada. Protestantizmus és szekták. Katolikusok és puritánok. A francia barokk. Medici Katalin és Richelieu. XIV. Lajos. Cromwell százada. Építészet és zene. Tánc és a barokk színpad. Ara illusztrált kiadásban, vászonkötésben 198 lei

REMEINYIK ZSIGMOND: *Vész és kaland*. Írásait bátor szókimondás, kiállítás, a társadalom legmélyebb rétegeibe bevilágító tekintet és szatirikus ostromozó hajlam jellemzi. Új művében, a „Vész és kaland”-ban az író élete elmúlt szakának egyik fejezetét írja meg, Délamerikában való bolyongásait, a nélkülözés és tapasztalatgyűjtés fárasztó és nehéz éveit. E műve szintén alkalmas ad Remenyik Zsigmondnak remek szatirizáló és társadalom kritizáló képességének kifejtésére. Az előadás mód élvezetessége, egy egészen kivételes, egyéni hangú, bátor író vallomása, a tartalom érdekességével együtt egy nem mindennapi könyvet sorakoztatnak az író eddigi érdekes művei mellé. Remenyik Zsigmond: *Vész és kaland* című köteté az Athenaeum kiadásában jelent meg. Ara 119 lei minden könyvkereskedésben.

GUNNAR GUNNARSON: *A vulkán árnyékában*. A kitörni készülő örelet lidércenyomásos közelségében vergődik a főhős lázas, tragikus élete, míg az utolsó hét nap végleg elmeríti a szellemi felbomlás örvényében. Ez a hét nap, amely harmonikusan indult és szétúlt egyszemélyi élet megdöbbentő haláltáncra, történéseiben olyan megrázó, mint egy lázalom. A derék orvos és felesége s a sátni lelkű barát, ki a gyanú mooskát veti az asztalra, hogy a szerencsétlen férj az öreletre meneküljön elviselhetetlen gyötrelme elől, nagyszerű író tollára vall. Gunnar Gunnarson, a kiváló skandináv író olyan lenyűgöző erővel, de egyben gyöngéd szeretettel formálja meg alakjait, hogy mindegyikük sorsa szívügyünké lesz. Gunnar Gunnarson: *A vulkán árnyékában* az Athenaeum Regénytár sorozatában jelent meg. Vászonkötésben 119 lei minden könyvkereskedésben.

DÉLIHIRLAP
automatatelefonoszáma: 28-10.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye írta: Félegyházi András

Utánnomás tílos.

Madame d'Hiver megkísérelte, hogy Limoujelt rábírija, hogy lyoni tartózkodását még pár nappal meghosszabbítsa, de az kijelentette, hogy lehetetlen, mert kár minden halogatás.

Mariannét éppen aznap reggel kapott fenyegető és hazahívó üzenetet. Titokban már táviratozott is a lányának, hogy mikor érkezik Párisba.

Es elkövetkezett a válás napja. Nagy búcsúbed után indult Limoujel. A megrendelt berautó a kapu előtt berregett. A siket kérés kivitte Limoujel bóröndjeit és a kocsiira helyezte azokat. A szobalány és a szakácsnő elhelyezkedett a villa lépcsőin, hogy még egyszer bóköljanak a vendégnek.

A szerelmesek búcsúja igen nehéz volt. Ujra meg újra megölelték és megcsókolták egymást.

Madame d'Hiver meghatódott: — A viszontlátásra, Sandy! Es sok szerencsét a vállalkozáshoz.

Ez a jókívánság kapóra jött Limoujelnek, volt még valami mondanivalója a madame számára, csak éppen kereste hozzá az alkalmat. Most ez megvolt.

— A vállalkozásban bizom. Még e héten lehetőleg teszem a részvényöket a nemzeti banknál. Légy szives, angyalom, járj el a Crédit Lyonnais itteni intézeténél és bizzad meg, értesitse párisi házat, hogy ott beváltásra bemutatom hatszázötvenezer frankos csekkedet. Így sokkal egyszerűbb, mint hogyha jelentkezősemre a párisi intézet ír, vagy telefonál Lyonba ebben az ügyben.

— Természetesen, Sandy, még ma megteszem. Ujabb ölelés és újabb csók következett.

Aztán kiléptek a terraszra, ahol a madame mindaddig állva maradt, amíg az autótaxi elindult.

86

Limoujel lesietett a lépcsőkön, szívélyesen viszonozta az alkalmazottak elköszönését és búsas borraivalokkal jutalmazta szolgálataikat.

Mielőtt beszállt az autóbá, még egyszer búcsút intett a villa terraszán álló madamenak.

Néhány pillanat múlva már nem látták egymást.

Madame d'Hiver visszament a lakásba és az az érzése támadt, hogy üres lett a háza. Alexandre Limoujel pedig nemskára elégedetten ült a Páris felé száguldo vonaton.

Estefelé megérkezett. A pályaudvar Perronján Marianne várta. A lány kérdően tekintett rá.

Limoujel hírtelen letette az aszfalra a bóröndjeit, amelyeket a vasuti kocsi fülkéjéből maga hozott ki és hevesen megcsókolta Mariannét, közben pedig a fölébe sügta:

— Minden rendben van. A pénzt elhoztam. Es csak téged szeretlek!

Aztán fogta az irattáskáját, amelyet eddig a hóna alá szorítva tartott és odaadta Mariannának: — Itt van. Vigyázz a kincsre!

Hazahajtottak a Square des Vergennesen levő lakásukra.

Amikor az ajtó becsukódott mögöttük, Limoujel újból forrón megcsókolta Mariannét.

— Most már aztán vége az eddigi komédiának, — mondotta, — többé nem leszek fizetett táncos, aki pénzért táncoltat meg öregasszonyokat. Most szakítunk a multtal és kizárólag magunknak fogunk élni. Megházasodunk, Marianne és nyársopgárok leszünk. Megvesszük valahol a kis birtokot, amelyről ábrándozunk, itthagyjuk ezt a bolond Párist és vidékre megyünk.

Kikepata a leány kezéből az aktatáskát és kiszedte belőle a pénzes borítékot.

A háromszázötvenezer darab ezer frankos bankjegyet és a csekket a borítékból kirázta az asztalra és úgy vájkált benne, mint a béres a vasvillával a szénában.

— Idenézz, Marianne! Láttál már ennyi pénzt egy rakáson? Eppen kerek egy millió. Mind a tíz éppen úgy, mint az a pénz is, amelyet eddig a takaréknak helyeztünk el. De most azt is kivesszük, mert szükségünk lesz rá, amikor a birtokunkon berendezkedünk.

A lány felette boldog volt. Hálát érzett Limoujel iránt, aki mégis beváltja házassági ígérését, a melyet már együttlétük legelső idejében tett.

Hogy a házassági terv valóban komoly, azt Limoujel már másnap bebizonyította.

— Marianne, szedd elő összes irataidat, a keresztleveledet, amelyet már tavaly beszeresztél és párisi személyazonossági igazolványodat. En zsebre vágtam a magam aktáit.

— Minek az? — kérdezte Marianne.

— Megyünk az anyakönyvi hivatalba, hogy beiratkozunk a házasságkötésre, — jelentette ki Limoujel egyszerűen és minden pöz nélkül.

Marianne Mireillejon erre a kijelentésre, amelyet már három esztendeje várt, úgy érezte hogy el-sötétül előtte a világ. A következő percben pedig mintha minden, ami körülötte volt, rózsaszínebe borult volna.

Hirtelen zokogó sírás rázta meg egész lényét és talán ájulatan esett volna össze, ha Limoujel nem karolja át hirtelen.

— No, kis madaram, csillapodj le, — igyekezett megnyugtítani a lányt, — látod, mégsem vagy olyan nagy gazember, mint amilyennek dühödben sokszor neveztél. Mindig csak téged szerettelek. Ha foglalkoztam más nővel, ha udvaroltam és szerelmet hazudtam nekik, az a mesterséghez tartozott. A szívennek azonban soha a legesekélyebb köze sem volt az egészhez, mert a szívem kizárólag csak a tied volt.

Marianne zsebkendőjével letörölte arcáról a szerteomló könnyet és csak ennyit tudott mondani: — Ó, Sandy!

— Egyetlen Marianneom, most már többé nem lesz okod sohasem aggodalomra, sém pedig féltékenységre. Feleségül veszek és rá sem nézek a többi nőre.

Marianne mosolygni próbált.

— Igazán, Sandy?

— Esküszöm, Marianne!

A lány haldogan simult a férfihez, majd megszólalt:

— Hát menjünk az anyakönyvvezetőhöz. Fogta a pénzt és a csekket és betette a székényben levő dobozába, amelyből iratokat szedett elő.

— Itt vannak az irataim, — mondta. (Folytatása következik.)

Erősen csökkent bevétel mellett, fokozott emberbaráti munka

A temesvári mentők évi közgyűlése

Borúsan csegett Major Augustin dr. főparancsnok-örvos hangja, amikor a temesvári Önkéntes Mentőegyesületnek Nemoianu Iosif dr. igazgató-főorvos elnöklete alatt megtartott közgyűlésén a király öfelsége és a fővédnök Erzsébet hercegnő iránti hódolatot kifejezésre juttató megnyitó elhangzása után az évi jelentés bevezetésében olvasta:

— Az előirt tagdíjakból 74.685 leit törölnünk kellett, mert a tagok egy része közömbösségből nem váltja be a nyugtákat, mások viszont hivatkozva a gazdasági válságra kiléptek az egyesületünk-ből.

Pedig azok a tagdíjak személyenként igen alacsonyak, alig ragnak néhány leire havonta. A De Viotte Miksa főtitkár által megszerkesztett jelentés azután önértetesen rámutat arra, hogy a mentő egyesület az elmúlt 1938 esztendőben a

jelentősen csökkent bevétel mellett sokkal nagyobb emberbaráti tevékenységet fejtett ki, mint az előző évben.

A mentők sérülteknek, hirtelen megbetegedetteknek és öngyilkossági kísérletet elkövetőknek 1511 esetben nyújtottak első segélyt, betegszállítás és egyéb okból való kivonulást végeztek 3848-szor, mozgóorvosként színházban, moziban és sportversenyen 4140 esetben tartottak. Működésükből kifolyólag tízben tartanak három autót és három lovas kocsit, ezenkívül egyéb költségeik is vannak. A mentőegyesület működése a múlt esztendőben átlag 3467 lei napi költséggel járt. A mentők azonban nemcsak maguk dolgoznak önzetlenül, hanem gondoskodnak az utánpótlásról is. A múlt évben is

több mentőtanfolyamot tartottak, amelyekre 512 hallgató jelentkezett.

Ezek közül 110 sikerrel vizsgázott és oklevelet kapott.

A közgyűlés után kitüntette azokat az önkéntes mentőket, akik 1938-ban kiváló működési buzgalmat tanúsítottak. Ezüst érmet kapott Vincze Márton főmentő, bronzérmet Gábor István, Heinrich László, Juhász János, Kohn András, Lipovan Ion, Peica Nicolae és Vladulescu Ioan, aranydiplomát Bálint Nándor, Popics István és Niewald Ferenc, egyesületi diplomát Bereczky Gergely, Keith Antal, Loyal Gáspár, Lutz Lukács, Margarit Alexandru, Rosenbaum Adolf, Savia Francisc és Tarján Vilmos, négyszáz lei készpénzjutalmat Mar-

garit Alexandru, Arató Zoltán, Oláh József, Kely Márton és Tóth László kaptak. Közgyűlésen részt vettek Degel Imre, Hauler Brestyán Gyula, Koppe Emil, Löffler János, Moisescu Ioan, Niewald Ferenc, Szász József és Weber Ágoston. A közgyűlés ezenkívül hat mentőnek különböző egyenruhadarabokat szavazott meg.

A múlt évi zárszámadás elfogadása és az új

költségvetés megszavazása után a közgyűlés

*egyhangúlag megválasztotta díszelnököül Mar-
ta Alexandru dr. királyi helytartót, Tivoran
Emil dr. főpolgármestert, Munteanu Leonie
dr. városi főorvost és Trasser Miklós nagyke-
reskedőt,*

ellenőröknek Konstantinovic János városi főszámvevőt és Uhljárík Béla dr. ügyvédet. A mentő egyesület támogatásért a közgyűlés köszönetet mondott a hatóságoknak, a sajtónak és a közönségnek. Diblich Ferenc indítványára a közgyűlés köszönetet mondott önzetlen munkásságáért. Major Augustin dr. főparancsnok-örvosnak, majd az elnök Nemoianu Iosif dr. kijelentésével, hogy minél kevesebb szóra és minél több felebaráti munkára van szükség, a közgyűlés véget ért.

Rádió

KEDD, MAJUS 9.

Bucuresti. 7: Hanglemezek. Ritmikus torna. Háztartási és orvosi tanácsok. 12: Déli hangverseny. 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13.05: A déli zene folytatása. 13.35: Hanglemezek. 14.10: Világ-híradó. 14.30: Hanglemezek. 15.10: Aktualitások. 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13.05: A déli posta 13.17: Stănescu testvérek zenekara. 19: Tudományos krónika. 19.15: Lehár-hanglemezek. 20.05: N Mihăescu tanár előadása. 20.20: Hanglemezek. 21: A rádió szimfonikus zenekara. 22: Rádióhíradó Sport. 22.15: Ion Fotino gondolkázik és Mihai Andricu zongorázik. 22.45: Ira Lucezarskaia énekel. 23: Rádióhíradó. 23.15: Victor Predescu zenekara. 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek Hanglemezek. 11: Hírek 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1.10: Felolvasások. 11.50: Gróf Klebelsberg Kunó emlékszóbránának ünnepélyes leleplezése. 1.10: Deák László zongorázik. 1.40: Hírek. 1.55: Vándorné Szathmáry Aranka énekel. 2.30: Szimfonikus zene. 3.30: Hírek. 5.30: D. Szántó Beáta előadása. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Szervánszky Péter hegedül. 6.35: Varga István dr. előadása. 7.05: „Testvériség” dalköre. 7.45: Tóth László dr. előadása. 8.15: Hírek. 8.25: Lakatos Tóni cigányzenekara. 9.25: „Anyák napja”. 9.40: „Az élet ára”. Hangjáték négy részben. 10.40: Hírek. 11: Lengyel zeneszerzők művei. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.15: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.15: Francia nyelvoktatás. 8.40: Mezőgazdasági félóra. 9: Hírek. 9.20: Hanglemezek. 10.30: Időjárásjelentés.

Bács. 19 és 20: Dalok. 21.15: Zenes est. 23.30: Könnyű és tánczene.

Belgrád. 19.20: Bolvár dalok. 19.50: Népies zene. 21: Nendalok. 21.30: Zenekari hangverseny. 23.15: Tánczene.

Milánó. 20.25: Lemezek. 21.35: Zenekari hangver-

seny. 22: Szimfonikus zene. 23: Hangverseny. **Pozsony. 20.30:** Szlovák dalok. 22.10: A rádiózenekar hangversenye. 23: Lemezek. **Varsó. 20:** A rádiózenekar hangversenye. 23.15: Vonósnyegy.

SZERDA, MAJUS 10.

Bucuresti. 8.30: Reggeli hangverseny. Ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsok. 10: Az ünnepi parádé közvetítése. 13: Időjelzés, sport és vízállásjelentés. 13.05: A Julea zenekar hangversenye. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások. 18: időjelzés és időjárásjelentés. 18.02: A kadétiskola fúvószenekarának hangversenye. 19: Művészeti krónika. 19.15: Hangjáték „Május 10”. 19.58: Sportközlemények. 20: Előadás. 20.15: Román balladák. 20.35: Hanglemezek. 21: A rádiózenekar hangversenye. 21.55: Sporteredmények. 22.15: A hangverseny folytatása. 22.55: A Tandin zenekar hangversenye. 23.45: Hírek francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11.15: Gyermekdeléltől. 11.45: Felolvasás. 13.10: Hanglemezek. 14.30: Cigányzene. 17.15: Balogh Mária dr. előadása. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Szalonzene. 18.55: Kósa Pános dr. előadása. 19.25: Helena Hrabi-Szalkiewicz énekel. 19.50: Nemeth Lajos ny. tábornok előadása. (II. rész). 20.15: Hírek. 20.25: Hanglemezek. 20.50: „Magyar hétköznapi” (Hangfelvétel). 21.40: Gitár-est. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Heinemann Ede jazzzenekara. 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Lovászy Ferenc cigányzenekara.

Budapest II. 18.25: Olasz nyelvoktatás. 20.25: Az olasz nevelés új alkotmánya. Előadás. 21: Hírek. 21.20: Postászenekar. 22.30: Időjárásjelentés. **Bécs. 19.20:** Lemezek. 20: Tarka népzene. 23.30: Bécsi zene-est.

Belgrád. 18.20: Zenekari hangverseny. 19.15: Lemezek. 21: Operaközvetítés.

Milánó. 20.35: Könnyű zene. 21.35: Lemezek. 22: Operatársulatok. 23.20: Vonósnyegy.

Pozsony. 20: Lemezek. 21: A rádiózenekar hangversenye. 22: Egyházi zene. 23: Tánczene.

DÉLI HIRLAP
automatatelefonoszáma: 28-10.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- s gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közzélhető. Házaság szavankint öt lei, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő — Apróhirdetés két felvétel I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari IV. kerület: March-traffic, Piata Küttl. — Nógrády-traffic, (Ti voli mellett). Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Galgoczy-traffic, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Mindenes jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Németül beszélő előnyben. I. Bulev. Regina Maria 3. II. emelet, ajtó 6. a Victoria bank mellett. 889

Gépirónó kerestetik a temesi helytartóság szociális osztálya részére. Havi fizetés 3.200 lei-ig. Pályázatok a végzett tanulmányokat, a családi állapotot és eddigi működést igazoló okmányokkal együtt a következő címre adandók be: Inspectoratul scolar, Timisoara. 932

Tiszta mindenes szakácsnőt azonnal felveszek. Cím a kiadóban. 974

Állást keres

Mosást, vasalást és takarítást vállal erős, egészséges tiszta asszony. Engelmanné Ujfreidorf XXVI. ucca. 21. 975

Intelligens fiatalabb nő házvezetőnői, anyahelyettesi állást keres. „Seregettelses” jelige. 951

Lakás

Modern 3 szobás lakás mellékkeliségekkel kiadó. Colonia Blaskovics Str. Murgu 13. 950

Adás-vétel

Egyajtós fégszekerény, jó állapotban kézalatt megvételre kerestetik. Címeket a kiadóba kérem leadni. 923

Szép felvételű házhelyek olcsón eladó. 3elváros, Erzsébetváros, Schnapfödek és a Vágóhíd mellett. Érdeklődni dr. Bogdannánál III. Bulev. Carol 25. 932

Külfönjete

Két irodahelyiség a kormányzati épülettel szemben ügyvédi irodának különösen alkalmas, június 1-re kiadó. I. Str. General Doda 3. 933

Ha szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle lillom-tejkrémet, lillom-tejszappant és lillompudert, három színben. Kapató kizárólag a

Városi

gyógyszertárban

a „Fekete Sas” I. Piata I. C. Brătianu

Jégszekerények egy- és kétajtósak, modern kivitelben kaphatók:

HECKMANN

bádogosnál. III. Piata Plevnei I.

Nyomtatja a „HIRLAP” tipográfia si editura S. I. n. e. Arad.